# PUNJAB VIDHAN SABHA

## DEBATES

*Thursday, the 20th December, 2012*

Vol. III-No. 4

## OFFICIAL REPORT

CONTENTS




Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh

Price : Rs________

## PUNJAB VIDHAN SABHA

*Thursday, the 20th December, 2012*

*The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector-1, Chandigarh, at 10.00 A.M. Mr. Speaker (Doctor Charnjit Singh Atwal) in the Chair.*

-----

## OBITUARY REFERENCE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਅੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 19 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਗ਼ਮ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 2 ਦਸੰਬਰ, 1924 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਉਹ 1962 ਤੋਂ 1966 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1955 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਕੱਟੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ 1958 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਕ ਡੂੰਘੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋਣਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ। ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਸ ਵਿਛੜੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਛੜੀ ਹੋਈ ਰੂਹ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲਈ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਈਏ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲਈ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ।)

------

## STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

### ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 455

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21.12.12 ਲਈ ਪੋਸਟਪੋਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ।

## ISSUE RAISED BY HEALTH & FAMILY WELFARE, SOCIAL SECURITY, WOMEN & CHILD DEVELOPMENT AND PARLIAMENTARY AFFAIRS MINISTER REG. MAINTENANCE OF DECORUM INSIDE THE PRECINCTS OF VIDHAN SABHA

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ੍ਹ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਬੜੀ ਦਾਨਿਸ਼ਮੰਦੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। Although, it was unfortunate, ਕਈ ਵਾਰ ਕੜਵੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

**ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ :** ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਘੇਰਨਾ, ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੀ ਜੂਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਇੰਟਰਫੀਅਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਤਾਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਲ ਕਰੋਗੇ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਨਿਸਟਰ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸੋ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੈਲਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾਅਰੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਔਰ ** ** ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ** ਲੋਕ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ

---

**Expunged as ordered by the Chair.

ਡਿਸਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ you are the custodian of the House. ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ we are bound to obey. ਤੁਸੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡਰ ਦਿਉ, ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਬੈਠ ਜਾਉ, ਅਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ, ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਗਰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੋ ਹਾਊਸ ਦੇ ਰੂਲਜ਼ ਹਨ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। At least ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਨਾਅਰੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਆਹ ਦੇਖੋ, ਕੱਲ੍ਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਐਲਾਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਿਲ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਔਰ ਯੂ.ਪੀ.ਏ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਗਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਊਸ ਚਲੇਗਾ I don't think ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਰਾਜ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਕੁਮਿੱਟ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੇ ਡਿਬੇਟ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮਤ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਜੋ ਇਕ ਵਾਰ ਮਤ ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ binding ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਲੋਕ ਰਾਜ ਔਰ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਡਿਸਕਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਅ ਬਰੇਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੀ lawlessness ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਕੋਈ ਕਦਮ ਉਠਾਉ।

## RESUMPTION OF STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

### ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 442

(ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

-----

**ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 509****

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੋਸਟਪੋਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

**ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 471**

(ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

**ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬਰਿਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ**

***477 ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ :** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਅਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਸੁਭਾਨਪੁਰ -ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬਰਿਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਓਵਰ ਬਰਿਜ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

**ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ :** ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਨਹੀਂ ਜੀ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਸੁਭਾਨਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰ ਬਰਿਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪਰਪੋਜ਼ਲ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੀ ਨਾਲੇਜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਐਸਟੀਮੇਟ ਵੀ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਦਾ 250 ਮੀਟਰ ਦਾ ਏਰੀਆ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਰੇਜ਼ਿੰਗ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਲਦੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਢਿੱਲ ਹੈ, ਕੀ ਕਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

**ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਦੀ ਮੈਟਲ ਵਿਡਥ 10 ਮੀਟਰ ਹੈ, ਲੈਂਡ ਵਿਡਥ 20 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਆਰ.ਓ.ਬੀ. ਬਣਾਉਣ

**For Starred Question No. 509 & reply thereto pl. see, P.V.S. Debates dated 21.12.2012

ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਲੈਂਡ ਵਿਡਥ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਲੈਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੂਰੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਹੜਾ ਸੁਭਾਨਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਦੀ ਮੈਟਲ ਵਿਡਥ ਹੈ ਇਹ 7 ਮੀਟਰ ਹੈ ਔਰ ਲੈਂਡ ਵਿਡਥ 20 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਹ ਲੈਵਲ ਕਰਾਸਿੰਗ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੜਕ ਐਨ.ਐਚ-1 ਤੋਂ ਸਿਰਫ 250 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ ਔਰ ਆਰ.ਓ.ਬੀ. ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਪ੍ਰੋਚ ਵਾਸਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 400 ਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਰ.ਓ.ਬੀ. ਦਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਨੰਬਰ ਵੰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਰੈਂਬ ਬਣਨਾ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਆਰ.ਓ.ਬੀ. ਬਣਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

**ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਣਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ 200-250 ਮੀਟਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਚੌਕ ਵਿੱਚ 179 ਦੇ ਕਰੀਬ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਰਸ਼ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟਰੈਫਿਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੀ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ?

**ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਲਾਈ ਓਵਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਲੈਵਲ ਕਰਾਸਿੰਗ ਦੇ ਜੋ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਦੇ ਵਹੀਕਲ ਯੂਨਿਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਇਹ ਬਣਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਉੱਪਰ ਆਰ.ਓ.ਬੀ. ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰਪੁਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਪੁਲ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

**ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ :** ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਰੋਡ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿਓ ਜੀ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਜੀ।

_____

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 517

(ਸਬੰਧਿਤ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

------

## ਜਲੰਧਰ-ਢਿੱਲਵਾਂ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਮਾਰਗੀ ਕਰਨਾ

***479. 1. ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ 2. ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ:** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਦੇ ਬਿੱਧੀਪੁਰ ਫਾਟਕ (ਜਲੰਧਰ) ਤੋਂ ਢਿਲਵਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ?

**ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ :** ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਤੇ ਬਿੱਧੀਪੁਰ ਫਾਟਕ (ਜਲੰਧਰ) ਤੋਂ ਢਿੱਲਵਾਂ ਤੱਕ ਦਾ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੱਕ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਹਨਤਾਂ ਸਦਕਾ ਇਸ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਵੀ ਛੇ ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੀਫ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਟੈਕਨੀਕਲ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਛੇ ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਟੇਲਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਸਾਲ 2013-14 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਾਲ 2015 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।

**ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੜੀ ਅਹਿਮ ਰੋਡ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

-----

## ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

*** 511 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ :** ਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

(ੳ) ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਖਨੌਰੀ ਤੋਂ ਜਾਖਲ (ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ) ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਦੇ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ (ਕਪੈਸਟੀ) ਡਰੇਨਿਜ਼ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 25000 ਕਿਊਸਿਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ;

(ਅ) ਕੀ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਕਪੈਸਟੀ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਉੱਤੇ ਪਿੰਡ ਰਸੋਲੀ (ਜਿੱਥੇ ਸਾਗਰ ਪਾੜਾ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ) ਤੋ ਖਨੌਰੀ ਆਰ.ਡੀ. 460 ਤੱਕ ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਦੇ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ, ਇਲਾਕੇ ਦੇ 24-25 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਪੈਸਟੀ ਅਗਾਮੀ ਬਰਸਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ?

**ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ :** (ੳ) ਹਾਂ ਜੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਦੀ ਖਨੌਰੀ ਤੋਂ ਜਾਖਲ (ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ) ਲੰਬਾਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ 40.00 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 22.45 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ (Capacity) 25000 ਕਿਊਸਿਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਹੇਠ ਵਾਲੀ ਰੀਚ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 17.55 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਘੱਗਰ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ (ਸੈਂਟਰਲ ਵਾਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ) ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

(ਅ) ਖਨੌਰੀ ਨੇੜੇ ਆਰ.ਡੀ. 460 ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਪਿੰਡ ਰਸੋਲੀ ਨੇੜੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਗਰ ਪਾੜਾ ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਵਿੱਚ ਆਊਟਫਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤਕਰੀਬਨ 9 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 15000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਆਰ.ਡੀ. 460 ਦੇ ਬਣੇ ਸਾਈਫਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਸਪਿਲ ਸਾਈਫਨ ਆਰ.ਡੀ. 455 ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਲੈਫਟ ਮਾਰਜਨਲ ਬੰਧ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬੰਧ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੈਨੇਲਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਖਨੌਰੀ 460 ਬੁਰਜੀ ਤੋਂ ਮਕਰੌੜ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਪੈਸਿਟੀ 25000 ਕਿਊਸਿਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ]
ਜਿਹੜਾ ਘੱਗਰ ਪੁਲ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕਪੈਸਿਟੀ 15000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਹੈ। ਖਨੌਰੀ ਪੁਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਕੂਹਣੀ ਮੋੜ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਿਲਟ ਜੰਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ 7000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਹੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਉਛਲ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੜਾ ਟਾਂਗਰੀ, ਮਾਰਕੰਡਾ, ਪਟਿਆਲੇ ਵਾਲੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਸਾਗਰ ਪਾੜਾ ਆ ਕੇ ਸਾਰੇ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੁਲ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਦਰਿਆ ਦਾ ਬੈੱਡ ਏਰੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਸੈਂਸੇਟਿਵ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੱਥਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਨਾ ਉਛਲੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈੱਡ ਚੌੜੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ।

**ਮੰਤਰੀ** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਮੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬੀਬੀ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਡਲ ਸਟੱਡੀ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗੇ। ਬੰਨ੍ਹ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਡੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਆਰ. ਤੋਂ ਮਾਡਲ ਸਟੱਡੀ ਕਰਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਹ ਕਰਵਾ ਲਵਾਂਗੇ।

**ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ** : ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

-----

**ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 520 ਅਤੇ 535**

(ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।)

-----

**ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ)** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕੁਐਸਚਨ ਅਵਰ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਕੱਟੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਾਰਾ

ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਐਸਾ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਐਸਚਨ ਲਗਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉ ਜੀ । ਭਾਵੇਂ ਇਧਰੋਂ ਹੋਵੇ (ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਭਾਵੇਂ ਉਧਰੋਂ ਹੋਵੇ (ਅਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ)। ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦਾ ਕੁਐਸਚਨ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਉ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਡਰ ਰਹੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਐਸਚਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆਏ ਤਾਂ ਇਹ ਬੜੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ।

-----

**ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ: 500, 441, 448, 450, 470, 437, 523 ਅਤੇ 498**

(ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ।)

-----

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

-----

## CALLING ATTENTION NOTICE UNDER RULE 66

(SERIAL NO. 6)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ, ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਫਰ ਜੀ।

(ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।)

-----

## PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

**ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ (ਸ੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) :** ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੱਦ ਨੰ: 4 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਲੜੀ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਦੇ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ :-

1. i) ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨੇਜ਼ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2012 (2012 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 4);

   ii) ਡੀ.ਏ.ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2012 (2012 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 6) ;

   iii) ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2012 (2012 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 7) ;

   iv) ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2012 (2012 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 10); ਅਤੇ

   v) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2012 (2012 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. 12)

   ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 213 (2) (ੳ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

2. ਸਾਲ 2004-05 ਅਤੇ 2005-06 ਲਈ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਫੰਡ ਦੇ ਲੇਖੇ ਅਤੇ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਵਰਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (6) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

3. ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੈਸਕੋ) ਐਕਟ, 1978 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (6) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

4. 31 ਮਾਰਚ, 2010 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੌਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਬੈਲੰਸ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਦੇ ਲੇਖੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੌਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(5) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

5. ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੌਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ

ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(6) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

6. 1.4.2011 ਤੋਂ 31.3.2012 ਅਤੇ 1.4.2012 ਤੋਂ 30.6.2012 ਤੱਕ ਬਜਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਦਾ ਵਿਵਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਐਕਟ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

7. ਸਾਲ 2008-09 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬੀਜ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 33ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਓ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

8. ਸਾਲਾਂ 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 ਅਤੇ 2010-11 ਲਈ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, (ਬੀ.ਡੀ.ਏ.) ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ।

## ISSUE RAISED BY THE HON'BLE DEPUTY CHIEF MINISTER TO CONDONE THE IRRESPONSIBLE BEHAVIOUR OF THE OPPOSITION PARTY ON 19.12.2012

**ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਬੜਾ ਹੀ ਅਨਫਾਰਚੁਨੇਟ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕੁ ਸਾਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਾਤਲ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਯੂਜ਼ ਕੀਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵੇਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂਬਰ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਅਨਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੀਹੇਵ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਹਰ ਵਾਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਡਿਬੇਟ ਆਪ ਮੰਨੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਦਾ ਰਾਈਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ

[ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਫਿਰ ਵੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ਼ੂ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਿ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਉਹ ਵੀ ਰਾਈਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਛੱਡਿਆ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਡਿਬੇਟ ਤੋਂ ਭੱਜੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ, ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਨੇ ਆਪ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰਾਈਟ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਐਕੂਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਰਸਨਲ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਡਿਬੇਟ ਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਕਾਤਲ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਨ-ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਯੂਜ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਅਨ-ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਵਰਤਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਫਿਰ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਵਧਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਛੱਡ ਕੇ ਵੀ ਅੱਗੇ ਆਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੰਬਲੀ, ਅਸੰਬਲੀ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਫੈਕਟਿਡ ਪਾਰਟੀ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਤਰਫੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਸਪੈਨਸ਼ਨ ਮਾਫ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਲੋ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਸਸਪੈਂਡ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਹਾਊਸ ਦੇ ਇੰਟਰਸਟ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਟਰਸਟ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੇ ਇੰਟਰਸਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਪੂਰਾ ਹਾਊਸ ਚੱਲੇ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਵੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ, ਸਾਡੀ ਅਲਾਇੰਸ ਫੇਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੇ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਮੰਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੱਲ੍ਹ ਬੈਡ ਬਲੈਡ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਤਰਫੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚਲੋ, ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਗਿਆ, ਹੋ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੇ ਇੰਟਰਸਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤੇ ਇਹ ਡਿਬੇਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਟਰਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਇੱਥੇ ਸਨ, ਸਾਡੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮਨਿਸਟਰ, ਸ੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਜੀ ਵੀ ਇੱਥੇ ਸਨ ਔਰ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਲਕਿ ਮੇਰੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾ ਕੇ, ਕਹਿ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਆਏ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਜੇ ਉਹ ਆ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚਾਹਵਾਂਗਾ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਇਹ ਮੂਵ ਕਰਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਸਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) :** ਸਰ, ਜੋ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੋ ਬਿਆਨ ਸੀ, ਉਹ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹਿਸ ਕਰ ਲਵੋ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ as Parliamentary Affairs Minister ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਹੈ to have coordination between the two parties, two groups i.e. the Opposition and the Ruling Party ਪਰ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਤੁਹਾਡੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਵੋ। ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

**ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) :** ਤੁਸੀਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰ ਦਿਓ।

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੰਨੀ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਜੇ ਦਿਖਾਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ we should set good precedents. At least there should be a meeting and the Leader of the Opposition should attend that meeting. Then we should move the resolution. (Thumping)

**ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) :** ਤੁਸੀਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰ ਦਿਓ ।

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ :** ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, in my opinion ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਫਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। I think ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਲਈ ਹਾਊਸ ਐਡਜਰਨ ਕਰ ਲਈਏ ਔਰ 11.00 ਵਜੇ ਰੀਅਸੈਂਬਲ ਕਰੀਏ........

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਵਿਦਡਰਾਅ ਵੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਵੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। I think it is better. ਤੁਹਾਡੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਵੋ, ਸੁਖਬੀਰ ਜੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਆਉਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਆ ਜਾਣ। ਉੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਗਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਦਡਰਾਅ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਤੁਸੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਓ। ਫਿਰ ਇਕੱਠੇ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਆਈਏ। ਜੇ ਹੁਣ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਯੂਨੀਲੇਟਰਲ ਜੈਸਚਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਆਫਰ ਤਾਂ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਫਰ ਹੋ ਗਈ। ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਉਹ ਆਏ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ............

## SHORT ADJOURNMENT OF THE HOUSE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਫਿਰ ਇਕ ਵਾਰ ਟਰਾਈ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਊਸ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਲਈ ਐਡਜਰਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਮਿਲ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

*10.27 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ 10.57 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

(ਸਦਨ 10.57 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਮੁੜ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ।)

---

## ISSUE RAISED BY HEALTH & FAMILY WELFARE, SOCIAL SECURITY, WOMEN & CHILD DEVELOPMENT AND PARLIAMENTARY AFFAIRS MINISTER REG. MISBEHAVIOUR OF SOME MEMBERS OF THE OPPOSITION PARTY WITH HIM ON HIS APPROACHING THEM TO CONVEY THE FEELINGS OF THE HOUSE

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ)** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਜੈਸਚਰ ਗੁੱਡ-ਵਿੱਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਜੁਆਇੰਟ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜੁਆਇੰਟ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਵਾਸਤੇ ਹਾਊਸ ਵੀ ਐਡਜਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਮੈਸੇਜ ਵੀ ਭੇਜੇ, ਦੋ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਬਤੌਰ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਮਨਿਸਟਰ, ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਔਰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ। ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਫਰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਔਰ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਖ਼ੁਦ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਭਰਾ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਔਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਉ। ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਕੀ ਸੁਣਨੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪੁਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। (ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) I really fell on the ground. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ, ਨਾਰਮਲ ਵਰਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਗਰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ Leader of the House, Leader of the Opposition, Speaker in the Chair and Parliamentary Affairs Minister, ਇਹ ਚਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਤੇ ਕੁਤਾਹੀ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸੋ, ਮੈਂ ਉਸ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਥੇ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਮੈਸੰਜਰ ਕਹਿ ਲਓ, ਦੂਤ ਕਹਿ ਲਓ whatever the language we use, but it was a peaceful mission, it was a mission for peace and restoration of the decorum of the House ਤਾਂ ਕਿ

[ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਹੋਇਆ ਉਹ ਸਭ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਉਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਐਕਸਪੈੱਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮਿਸਟਰ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਯੂਨੀਲੇਟਰਲ ਆਫਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਪਰੋਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਡਿਸਕਸ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਕ੍ਰੀਏਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਲਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਕ੍ਰੀਏਟ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਘਟਨਾ ਯਾਦ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਸੀ ਕਿ ਯੁੱਧ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਿੰਨੇ ਇੱਧਰਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਸਨ, ਸਭ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਲੜਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਵਕਤ Lord Krishna only came forward ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਦੂਤ ਬਣ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟਰ ਜੋ ਕਿ ਕੌਰਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਈ ਨਾ ਕਰੋ, ਦੁਨੀਆਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਕਤ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰੱਕੀਯਾਫ਼ਤਾ ਅਗਰ ਕੋਈ ਮੁਲਕ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਾਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਯੋਧਾ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਉਸ ਵਕਤ ਦੁਰਯੋਧਨ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਐਂਬੀਸ਼ੀਅਸ ਅਤੇ ਆਕੜਬਾਜ਼ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਰਤੇ ਹਨ ਕਿ same attitude was found from the Opposition benches. ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਬਸ same attitude. ਸਾਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਆਕੜਬਾਜ਼ ਹਨ, ਨਖ਼ਰੇ ਨਾਲ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਿਓ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸੂਈ ਦੇ ਨੱਕੇ ਜਿੰਨੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਿਸਟ ਕਰਦੇ ਪਏ ਸੀ ਤਾਂ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ तुम मुझे क्या ग्रिफतार करोगे ? ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਧੁੰਦਲਾ ਗਈਆਂ। Krishna came from there. ਸੋ, ਮੈਂ

ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਲਾਰਡ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਣ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਦੂਤ ਦੀ ਡੈਫੀਨੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ what is the status of the 'doot' (messenger). ਜਿਹੜਾ ਮੈਸੇਜ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਐਟੀਚਿਊਡ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੀਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਯੂਨੀਲੇਟਰਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਐਕਸਪਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਯੂਨੀਲੇਟਰਲੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ। ਅਸੀਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵੀ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਟੀਚਿਊਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਔਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰ ਦਿਓ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਸੀ ਔਰ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਨਾ ਕਰੋ, I knew their mind. ਸੋ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ। I had gone there as a representative of this House, being Parliamentary Affairs Minister. ਔਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸਦਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਦਾ ਡੈਕੋਰਮ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਾਲੇ ਇਹ ਨਾ ਕਹਿਣ ਕਿ ਵਨ-ਸਾਈਡਡ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਹਿਸ ਕਰਕੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖਾਹ-ਮਖਾਹ ਕੰਡੈਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ unheard ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਈਏ, ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਅਤ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਬੇਟ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਬੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। They will ultimately run away ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੀਡਰ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ) ਬੋਲ ਲਵੇ ਔਰ ਬਾਕੀ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਨਾ ਸੁਣਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਜੋ ਮਸਾਲਾ ਤੇ ਜੋ ਜਵਾਬ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ now the ball is in their court. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50-60 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਚੇਂਜ

[ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]
ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਫਰੈਂਡਲੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਨੀ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇੱਥੇ ਟੋਕਾ-ਟਾਕੀ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉ ਅਤੇ ਡੈਕੋਰਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰੋ। ਸਭ ਦਾ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਬੋਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉ ਔਰ ਜਿਹੜੇ indecent ਰਿਮਾਰਕਸ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਬੰਦ ਹੋਣ। ਤੁਹਾਡੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਬਿਲ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ, who will believe you ? ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਕੌਣ ਟਰੱਸਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗੁੱਡਵਿਲ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਔਰ ਰਹੇਗੀ ਵੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬੈਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਵਾਂਗੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ) ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਅਜੇ ਆਉਣਾ, ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ 25 ਸਾਲ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਚਲਾਉਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿੰਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਔਰ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹਾਉਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਦਮ ਅਸੀਂ ਉਠਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ?

**ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਟਰੌਂਗਲੀ ਕੰਡੈਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਹਾਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਹਾਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਥੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ within the Assembly ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਆਪ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਸਾਡੇ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਗਏ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ abusive language ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ। ਫਿਰ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਮਨਿਸਟਰ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਫਿਜ਼ੀਕਲੀ ਐਸਾਲਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਰਿਸਪੈਕਟ ਹੈ ? ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਦੀ ਕੀ ਰਿਸਪੈਕਟ ਹੈ ? ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡੈਕੋਰਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਲਾਅ ਨੂੰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਤੇ ਕੁਲੀਗ ਨੂੰ ਵੀ ਧੱਕਾ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਥੱਲੇ ਡੇਗਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਸਾਲਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ

ਥੱਲੇ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਅ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਉਹ ਐਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਵੇਂ ਇੰਸਟੀਗੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂਨੈਨੀਮਸਲੀ ਸਾਰਾ ਹਾਊਸ ਸਟਰੌਂਗ ਵਰਡਜ਼ ਨਾਲ ਕੰਡੈਮ ਕਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਰੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੂਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ I feel very much hurt ਔਰ ਜੋ ਕੁਝ ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੰਡੈਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਬੈਠਣ, ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲੇਕਿਨ ਲਾਬੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਡਿਸਟਰਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, this should not be allowed to operate within the premises of the Vidhan Sabha.

-----

## SUBSTANTIVE MOTION

## REG. INDECENT BEHAVIOUR OF THE MEMBERS OF THE OPPOSITION

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) :** ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

> "ਕਿ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀਆਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਦਨ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ –**

"ਕਿ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀਆਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਦਨ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ –**

"ਕਿ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀਆਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸਦਨ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

**ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।**

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਇਹ ਐਕਸ਼ਨ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਉਹ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਮਾੜਾ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

## RESUMPTION OF DISCUSSION ON THE LAW AND ORDER SITUATION IN THE STATE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਮਿਤੀ 19 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਬਹਿਸ ਤੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁੜ ਆਰੰਭ ਕਰਨ। ਮੈਂ ਚਾਹਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਜਲਦ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇ, ਟਾਈਮ ਘੱਟ ਹੈ। 70 ਮਿੰਟ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਲੈ ਲਏ ਹਨ ਹਾਂ ਜੀ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ।

**ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਫੈਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਡਿਪਟੀ ਡਿਫੈਂਸ ਮਨਿਸਟਰ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੀ ਬਣੇ ਹਨ, ਪਹਿਲੇ ਅੰਬੈਸਡਰ ਵੀ ਬਣੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ, ਮੇਰਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਨੇੜੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ 12-13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦਾਦੇ-ਪੋਤੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦਾਦੇ ਕੋਲੋਂ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਫੜ ਕੇ ਮੈਂ ਤੁਰਿਆਂ ਹੋਵਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਨਾਲ ਬਿਤਾਇਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਸੀ, ਮਗਰ ਮੈਂ ਅਸਲੀਅਤ ਦੱਸਦਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ ਔਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਦੋ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੁਸੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋ। ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬੜੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਬਹਿਸ ਕਰੋ। ਗੱਲ ਕਰੋ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ, ਮਗਰ ਸੁਣ ਕੇ ਵੀ ਜਾਇਓ। ਚਲੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਰ ਲਈਆਂ, ਮਗਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਖਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਇਹ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਮਾੜੀ ਸੋਚ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਇਆ। ਜਨਾਬ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚਲਦੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ, ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤੇ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਬੀਰ ਜੀ, ਰਾਣਾ ਸੋਢੀ ਜੀ ਸਭ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਚੱਲਣ ਦਿੰਦੇ, ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਪਲੈਨ ਹੀ ਇਹੋ ਹੈ। ਚਲੋ, ਮੈਂ ਹਾਸੇ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਚਲਾਇਆਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ, ਰੱਬ ਚੱਲਦਾ ਰੱਖੇ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਚਲੋ ਸਿਆਣੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ। ਚਲੋ, ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮਗਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ੍ਹ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ

[ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਜ਼ਤਮੰਦ ਬੰਦੇ ਹਾਂ, ਗੈਰਤਮੰਦ ਬੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਭ ਦੀ ਮਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਰਿਐਕਟ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਅਖਾੜਾ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ threatening way ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੋ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਹੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਸੁਣਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। It is unfortunate ਔਰ ਸਭ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ। ਮਗਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਸਨ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ his father is an ideal for him, ਹਰੇਕ ਦਾ ਬਾਪ ਉਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਆਈਡਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਆਈਡਲ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਮਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਨਾ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਿਊਂਦਾ ਰਹਿ ਬੇਟਾ, ਹੱਸਦਾ ਰਹਿ, ਵਸਦਾ ਰਹਿ। ਕੀ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਸੁਣਨ ਆਇਆਂ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, I am very hurt. I am very disturbed. ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਥੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਗੱਲ ਕੀ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਮੁੱਦਾ ਕੀ ਸੀ ? ਅੱਜ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਜ਼ੀਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਦੱਸੋ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਮਾਰੇ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ? ਉਹ ਜਿਹੜੀ ਮਾੜੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਲੀਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2012 ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਜ਼ਲੀਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2007 ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਜੇ ਇਹੀ ਮਾੜੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਰਹੇ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2014 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਲਦਾ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ, ਅੱਜ ਮੈਂ ਜੱਜ ਬਣਾਂ, ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਚੰਗੀ, ਕਿਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਮਾੜੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭ ਤੋਂ ਟੈਸਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟੈਸਟ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਕਿਵੇਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ** ** ਨੂੰ ਅੱਡ

**Expunged as ordered by the Chair.

ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਚੋਰ ਮੋਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨਿਕਲ ਆਈ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸੇ ਚੋਰ ਮੋਰੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸੂਝਵਾਨ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਵੀ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵੀ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਤੇ ਸਵੱਛ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡੇਢ ਲੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਬੱਚੇ-ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਔਰ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਉਲਟ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਸਸਤੇ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਆਟਾ ਤੇ ਦਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਰਿਕਾਰਡ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। 65 ਸਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਦਲ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਤਾ ਜੋ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹਾਂ ? ਕਦੇ ਕੋਈ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਸਟਰਕਟਿਵ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਤਲਬ ਦੀ ਸਮਝ ਹੈ ? ਇਹ ਕੰਸਟਰਕਟਿਵ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਡਿਸਟਰੱਕਟਿਵ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਫਰੱਸਟਰੇਟਿਡ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਬਣੂੰ ਕੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਆਨ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਦੇ ਮਾਝੇ, ਮਾਲਵੇ, ਦੁਆਬੇ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੂੰ ਕਿਉਂ ? ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਬੂਲ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਤਿੰਨ ਛੱਡੋ, ਭਾਵੇਂ 40-50 ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਲੈਣ, ਜੇ ਆਦਤਾਂ ਨਾ ਬਦਲੀਆਂ ਤੇ ਅੱਜ 44 ਦੇ 44 ਦਸਾਂ ਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਚਲੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ 2-3 ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਡਬਲ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਵੇਖ ਲਓ। ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਾਲੋ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਰੌਲਾ ਕਦੋਂ ਪਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਕੋਈ ਜਨਾਬ ਨੂੰ ਆ ਕੇ, ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਪਰੂਫ ਦੇ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ** ** ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਮਗਰ ਮੈਂ

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਉਦੋਂ ਮੁੱਕਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਈਡਲ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਮੈਨੂੰ ਸੌ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ ਲੈਣ, ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟ ਲੈਣ, ਮਾਰ ਲੈਣ, ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਲੈਣ, ਮਗਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੈਰਾਨਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਮੈਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਮੈਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਸੁਖਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਕ ਯੂਨੀਅਨ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 28 ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, 7 ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬੜਾ ਬਿਹਤਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਸੂਬੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਮੈਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਵਾਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤੱਤੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ, ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਅਸੀਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣ ਦਿੱਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਚੱਲੋ, ਮੈਂ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਕਰ ਦਿਆਂ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਖੇਡੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਫ ਅੱਜ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਵੀ ਹੋਈ ਕਿ ਤੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਪਲਾਨ ਸੀ। ਦੱਸੋ। ਤੁਸੀਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਡਿਸਕਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਹਾਲੇ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਰਿਕਾਰਡ ਫਰੋਲਿਆ, ਰਿਕਾਰਡ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੜਾ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਹੁਣੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕੁਝ ਅਫ਼ਸਰ ਬੈਠੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਉ। ਇਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਘਰ ਖੰਡਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੇ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ 2-3 ਕਮਰੇ ਹੋਣ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਉਹ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਏਕਤਾ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। 20 ਆਰਮਜ਼ ਲਾਇਸੰਸ ਉੱਥੇ ਇਸ਼ੂ ਕੀਤੇ ਗਏ। 1 ਆਰਮਜ਼ ਲਾਇਸੰਸ ਤੇ 3 ਅਸਲੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 60 ਅਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ? ਕੀ ਉਹਦਾ ਘਰ ਤੋਪਖਾਨਾ ਹੈ? ਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੋਰਚਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ ਜੰਗ ਲੜਨ ਚੱਲਿਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਇਸ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਦ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਗੱਲ

ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨਕੁਆਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਾ ਲਾਇਸੰਸ ਬਾਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੰਸ ਇੱਥੋਂ ਕੁਰਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਿਆ? ਘੋਖ ਹੋਵੇ, ਘੋਖ ਹੋਏਗੀ ਤੇ ਸਾਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹੈ, ਜੇ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਜੋ ਕੱਲ੍ਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਆ ਗਿਆ, ਰਿਪੀਟ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਲੋਜ਼ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਬੋਲਣਗੇ।

**ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ :** ਮੈਂ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪਿਛਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਢਾ ਲਉ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦਾ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦਾ, ਰੇਡੀਉ ਦਾ, ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ, ਕਦੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਿਫਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਚੱਲੋ, ਦੇਰ ਆਏ ਦਰੁਸਤ ਆਇਦ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਕਲ ਆ ਗਈ। ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਸਰਦਾਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਖੂੰਡਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਸਰਦਾਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਪਾ ਲਉ, ਅੱਜ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਰਦਾਰ ਬਾਦਲ ਤੇਰੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਹੋਊ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਚੱਲੋ, ਅਕਲ ਆਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਆ ਗਈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪੂਜਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਵੀ ਪੂਜਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਚੱਲੋ, ਮੈਂ ਅਖੀਰਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੇ ਜਾਂ ਕੇ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੌਲਾ ਕਦੋਂ ਪਿਆ, ਜਦੋਂ As Home Minister ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਬਾਰੇ ਨਾ ਬੋਲਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ, ਸ਼ਿੰਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਤ ਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਹਰਿਆਣੇ ਬਾਰੇ ਨਾ ਬੋਲਾਂ, ਮੈਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਨਾ ਬੋਲਾਂ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਮੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਦਾ ਨਾਂ ਨਾ ਲੈ, ਢੀਂਗੜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਨਾ ਲੈ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਬਿਨਾਂ ਬੋਲਿਆਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵੀ ਕਹਿ ਦੇਵਾਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ

[ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਬੰਦੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਲੇਂਟ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਂਦਿਆਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਮੈਂ ਜੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਸੀ ? ਜਿਹੜੇ ਕਹਿਣ ਅਸੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਪਰਚੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਕਹੂੰ ਉੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਵੋਟ ਪਾਇਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦੇਣੀ। ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਮਗਰ ਰਿਜ਼ਲਟ ਕੀ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਧਿਆਨ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵੱਲ ਇੰਨਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਘਰ ਦਾ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਓ। ਚਲੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤਾ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਖੀਰਲੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਅੱਜ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਕਈ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਟੈਲੀਫੂਨ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਦਤ ਹੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਆਹ ਮੈਂ ਫੋਟੋ ਵੀ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। (ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਕਟਿੰਗ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ, ਬੰਦੇ ਦੀ ਆਦਤ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੋਟੋ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੀ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚਪੇੜ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਓ.ਪੀ. ਸੋਨੀ ਨੂੰ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਡਿਬੇਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦੇ ਪੰਜਾਬ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਯੂ. ਐਸ. ਕੋਰਟਸ ਨੇ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਨੋਸਾਈਡ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮਗਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰ ਜਿਸ ਦੀ ਖਬਰ ਜੋ

ਅੱਜ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਲੇਵਾਂ ਫੜ ਲਿਆ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਪੀਚ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਸਾਰੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣੀ ਪਏਗੀ। ਗਾਲਿਬ ਨੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ –

'ਉਮਰ ਭਰ ਗਾਲਿਬ ਯੇਹੀ ਭੂਲ ਕਰਤਾ ਰਹਾ,
ਧੂਲ ਚੇਹਰੇ ਪਰ ਥੀ ਲੇਕਿਨ ਆਈਨਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਤਾ ਰਹਾ'

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਹਾਊਸ ਅੰਦਰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਬਹਿਸ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸੱਕਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ (ਸ੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮਿਸਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਨ ਤਾਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਇੱਥੇ ਕੀ ਡਿਸਕਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਫਗਵਾੜਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਂਗਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਮੁੰਡੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ 50-50, 30-30 ਲੜਦੇ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤਾ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਬਹਿਸ 1.00 ਵਜੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਇਸ ਲਈ ਕੇਵਲ 5-5 ਮਿੰਟ ਲਈ ਬੋਲਿਆ ਜਾਵੇ।

11.30 ਵਜੇ ਪੂ. ਦੁਪਹਿਰ (ਇਸ* ਸਮੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ।)

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ** : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦੇ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ]

ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਡਰੱਗਜ਼ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰ ਸੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਖਤੀ ਕਰਕੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਲਾਘਾ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਆ ਕਰੋ । ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਬੜੇ ਘਾਗ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੱਢਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ ? ਕੱਲ੍ਹ ਇਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਮਾਨਯੋਗ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਜੋ ਇੱਥੇ ਬੜੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਪੂਤ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਈ । ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਤੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਫ਼ਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਸਾਲ 1971 ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਪਰ ਉਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸਾਈਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ । ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਪੇਪਰਾਂ ਉਤੇ, ਚਾਹੇ ਡੀ.ਓ. ਲੈਟਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨੋਟਿੰਗ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਈਨ ਕੀਤੇ ਹਨ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੇ ਫ਼ਖਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਯਾਦ ਆ ਗਈ, ਉਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਗਿਆ । ਉਥੇ ਇਕ ਸਕਿੱਟ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ । ਕਿਸੇ ਦਾ ਹਾਰਟ ਦਾ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਸੀ । ਉਸ ਨੂੰ 2-3 ਦਿਲ ਵਿਖਾਏ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇਤਾ ਦਾ ਦਿਲ ਸੀ । ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਨੇਤਾ ਦਾ ਦਿਲ ਲਗਾ ਦੇਈਏ । ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਨੇਤਾ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾਉਣਾ । ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਮਾਈਕ ਪੁੱਟ ਕੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ । ਪੇਪਰ ਫੜ ਕੇ ਪਾੜ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਨੇਤਾ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾਉਣਾ । ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਾਂਗਾ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਵੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਤਾ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਇਸ ਛਵੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਣਗੇ । ਸਾਨੂੰ ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ । ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਲੋਕ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਧੱਕੇ ਮਾਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਗਿਆ ਗਿਆ । ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਘਟਨਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ? ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ ਹੀ ਕੀ ਹੈ ? ਉਹ ਸਿਵਾਏ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕੁਝ ਕਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਸਾਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਿਆਰੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਗਲਤ ਜੈਸਚਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲੜਨ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪੇਪਰ ਫਾੜਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਖ਼ਰਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਨਵੇਂ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ । ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇੰਪਰੂਵ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕੁਝ ਇੰਪਰੂਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ । ਧੰਨਵਾਦ, ਜੈ ਹਿੰਦ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ) :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਹਾਊਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿੱਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਜੁੜਨਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਚਰਚਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏਗੀ ਔਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਔਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਣੀ, ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਵਾਂਗੇ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਾਂਗੇ । ਤੁਹਾਡੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਕਰਾਂਗੇ । ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸੀ । 13 ਦਸੰਬਰ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ] ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼. ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜੋ ਨੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦੀ ਸੀ । ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਟਰੇਜਰੀ ਬੈਂਚਿੰਗ ਦੀ ਉਹ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਟਾਰਟ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸ਼ੋਕ ਮਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਸੀ । ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚਾਹੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਤੇ ਚਾਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਜਿਸ ਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਤੇ ਜਵਾਬਤਲਬੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹਰ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਕੀ ? ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ । ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਚੇਤਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ । ਜਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਸੱਤਾ ਆਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਰਾਜ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲੀ, ਇਕਨਾਮੀਕਲੀ ਤੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ । ਇਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਮੰਗਦੇ ਹਨ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਵੇਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਮੰਗਾਂਗੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਭੱਜੇਗੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਡਰਾਮਾ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਡਰਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤੇ ਉਹ ਵੀਰ (ਪ੍ਰੈਸ ਗੈਲਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਜਿਹੜੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈਲਾਈਟ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਸਭ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਿੱਤਾ, ਚੇਅਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਡਿਕਟੇਟ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ । ਇਹ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਲੀਡਰ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਬਣ ਗਏ । ਇਹ ਸਪੀਕਰ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਬਣ ਗਏ । ਸਭ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ । ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ

ਡਿਕਟੇਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣ ਦੇਣਾ । ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਰੂਲਜ਼ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸ ਕਾਰਨ, ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ । ਫਿਰ ਜੋ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਪੁੱਛੋਗੇ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕਹੋਗੇ, ਸੁਣਾਂਗੇ ਪਰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਵੀ ਸੁਣ ਕੇ ਜਾਇਉ । ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ। ਉਹੀ ਹੋਇਆ । ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਹੈ । ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਜਾਬ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਨੌਜਵਾਨ ਉੱਤੇ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਹੀਂ, ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਜਾਬ, ਕੇਵਲ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਜਿਹੜੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ, ਉਹ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਉਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਜੇ ਤੀਜਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲ ਉਂਗਲੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਣ ਦੇਣੀ । ਜੋ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਵਾਂ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਆਉਣਾ, ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਲੋਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਐਕਸੈਪਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਸੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਜੁਰੱਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾ ਇਥੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਸੁਣਨ ਦੀ ਜੁਰੱਅਤ ਸੀ । ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁੱਕ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪਰਸੋਂ ਮੁੱਖ ਵਾਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਪਰਸੋਂ ਜੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਅੱਜ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੁਕ ਪੜ੍ਹ ਲਵੋ । ਆਪਾਂ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੁਕ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਕਹੀਏ ਅਤੇ ਸੁਣੀਏ ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਪਰਸੋਂ ਵਾਪਰਿਆ, ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ]
ਮਿਲਿਆ । ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਹ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ –

ਨਾਨਕ ਸੁਣੀਅਰ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ਜੋ ਸੁਣੇਦੇ ਸਚੁ ਧਣੀ ॥

ਉਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਸੁਣਦੇ ਹਨ । ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਿਜੈਕਟ ਕਿਉਂ ਕੀਤੇ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਜੀ 58 ਮਿੰਟ ਬੋਲੇ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨ, ਚੰਗਾ ਬੁਲਾਰਾ ਅਤੇ ਜਧੀਆ ਸੂਝਵਾਨ ਜੇ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਹਨ । ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਬਣੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਿਲੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਐਤਕੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਗੱਦੀਆਂ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ ਲੀਡਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਹੀ ਚੇਂਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਨੇੜਿਉਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਵੀ ਪਰਸੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਹੋ । ਤੁਹਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਰਵੱਈਆ ਗਲਤ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਹਿੰਦੇ ਖੋਦਿਆ ਪਹਾੜ ਤੇ ਨਿਕਲੀ ਚੂਹੀ । ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਚੂਹਾ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੂਹੀ । ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਕਲੀ । ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰੋ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰੋ । ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ 58 ਮਿੰਟ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਇਕੱਲਾ ਪੁਆਇੰਟ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਮਿੰਟ ਲਗਾਏ । 58 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹ 9 ਮਿੰਟ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬੋਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ 9 ਮਿੰਟ ਵੀ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬੋਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਸੀਰੀ ਦੇ, ਕਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਪੈਸੇ ਮਾਰ ਲਏ, ਉਹ ਥਾਣੇ ਕੇਸ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਫੜੀ ਗਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਈ। ਨਜਾਇਜ਼ ਠੇਕੇ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

ਇਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਾਵੇਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ਔਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੇਜ ਪਿਆਰ ਨੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਵਿਖਾਈ ਔਰ ਸਾਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਉਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੱਦੀਏ, ਹਾਊਸ ਚੱਲੇ । ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹੀਏ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਕੱਲ੍ਹ ਜਿਹੜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਵਿਚੋਂ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਔਰ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਬੜੇ ਸਿਆਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ । ਅਸਲ ਵਿਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਾਜਸੱਤਾ ਉਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖਦੇ ਸੀ ਤੇ ਸੁਪਨੇ ਧਰੇ ਧਰਾਏ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਹੁਣ ਫਰੱਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹਨ । ਰਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹੋਸ਼-ਹਵਾਸ ਗਵਾ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ...

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ** : ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਸਮੇਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ, ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਲੈਣਾ ਹੈ ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ** : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਦੋ ਵਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜਾ ਨਾਨ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਦਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਉ, ਮੇਰੀ ਇੰਨੀ ਕੁ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਜਾਣ ਦਿਉ...

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ** : ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਲੈਣਾ ਹੈ ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਸਮਝ ਲਵੋ ਜੇ ਮੈਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕੀ ਹਨ ਅੰਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਇਕਾਨਮੀ ਹੈ ਜੋ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਅੰਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਥੱਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਪਰੂਵ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗੇ । ਇਹ ਹਰ ਗੱਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਘੱਟੋ ਘੱਟ 25 ਸਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਕਰਾਂਗੇ । ਉਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਜਾਣਦਿਆਂ ਬੁਝਦਿਆਂ ਗੱਲ ਦਾ ਓਹਲਾ ਰੱਖੇ, ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ, ਉਸ ਦਾ ਕਦੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਉਤੇ ਦੀਵਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਹੱਥ ਵਿਚ ਟਾਰਚ ਫੜੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਖੂਹ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿੱਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਲ਼ਾ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੋਝੀ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰਦੇ ਹਨ । ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਜਾਨੈ ਸਭ ਬਾਤ ਜਾਨਤ ਹੀ ਅਉਗਨੁ ਕਰੈ ॥

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਕਾਹੇ ਕੀ ਕੁਸਲਾਤ ॥

ਇਹ ਕਾਹਦੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ :

ਹਾਥਿ ਦੀਪੁ

ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੀਵਾ ਹੈ :

ਕੂਏ ਪਰੈ ॥

ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਖੂਹ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤਾਂ ਕਮਲਿਆਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ **** ਨੇ ਡੇਢ-ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ,

---

**Expunged as ordered by the Chair.

ਇੱਧਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਛਪਿਆ ਤੇ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਮਾਲਵਰ ਰੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਓਫੈਂਸਿਵ ਰਿਹਾ ਕਰੋ । ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਓਫੈਂਸਿਵ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਸਮਝ ਗਏ ਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੀ ਹਮਲਾ, ਲਫਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਮਲਾ, ਫਿਜ਼ੀਕਲੀ ਹਮਲਾ । ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਚੰਦ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਭੱਜ-ਭੁੱਜ ਕੇ ਜਾਨ ਬਚਾਈ । ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਵੱਸ ਚਲਦਾ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਮੇ ਤੋਂ ਫੜ ਲੈਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬਿਲ ਦੀ ਕਾਪੀ ਫਾੜੀ ਸੀ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਉੱਤੋਂ ਹਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ** : ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ। 12.10 ਵਜੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਬੋਲਣਗੇ ।

**ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ** : ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਲਓ ਜੀ। 2.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਰ ਲਓ ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਟਾਈਮ ਹੈ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ** : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ** : ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੀਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ 20 ਲਾਇਸੰਸ, 60 ਅਸਲੇ, 60 ਹਥਿਆਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਅਸਲਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੰਸ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਉੱਧਰ ਪ੍ਰੋਕਲੇਮਡ ਓਫੈਂਡਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਕਤਾ ਭਵਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਸਲੇ ਬਣੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਪੋਂਟੀ ਚੱਢਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬ੍ਰਦਰ ਦਾ ਮਰਡਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਨਾਮਧਾਰੀ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਫੋਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਬਾਜਪੁਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ । ਫੇਰ ਇਸ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ਤਰਾ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ]

ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਕੈਪਟਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਮੀ ਦੇ ਉਹ ਕਾਬੂ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਰਚਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਕੈਪਟਨ ਸੌਰਵ ਕਾਲੀਆ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਤੱਕ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੱਕ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਸਟਿਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਨਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੌਰਵ ਕਾਲੀਆ ਜੀ ਜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਮੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਬੂ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । 3-4 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰ ਲੱਗੀ ਸੀ ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਗਲਕਾਬਾਦ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਨੰਗਲੋਈ ਵਿੱਚ 50 ਸਿੱਖ ਫੌਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ, ਕਰਨਲ, ਕੈਪਟਨ, ਮੇਜਰ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਰਚਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 28 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸੌਰਵ ਕਾਲੀਆ ਜੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਵਿੱਚ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰਿਲੇਟਿਡ ਮਸਲਾ ਹੈ । ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਸਲਾ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਵੀ ਨਾ ਮਾਰੇ । ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਨਟ੍ਰੇਸ ਕਰਕੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਕਤਲੇਆਮ 1984 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਂਚਾਂ ਤੋਂ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਮਜ਼ਾਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਤਲੇਆਮ ਜਦੋਂ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਕੰਬਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੋਹ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਗੁੱਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਕਵੀ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਉਲਾਂਭਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ

ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਦਿੱਲੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਥੇ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਪੈਰ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ :

"ਸੜਕ ਸਾਡੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਗਿਲੀ ਹੈ ।
ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਹੈ ।
ਕੀ ਹੋਇਆ ?
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ।
ਬੱਸ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸੱਤ ਕੁ ਹਜ਼ਾਰ ਫੈਮਲੀ,
ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਦਰੱਖਤ ਗਿਰਿਆ ਹੈ,
ਬੱਸ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਿੱਲੀ ਹੈ"

ਸੱਤ-ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਜਾਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਡਾ ਦਰੱਖਤ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਹਿੱਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਮੈਂ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਕ 'ਪਾਇਲ ਕਾਂਡ' ਬੜਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ** ਦੀ ਉਦੋਂ ਇੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤੇ ** ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਨ । ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਰੋਲ ਤੇ ਆਏ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਲ 2002 ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪੱਟੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ** ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀ । ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੀਹ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ । ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਔਰ ਹਾਲੇ ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣਗੇ । ਵੀਹ ਕੇਸ ਉਸ ਤੇ ਦਰਜ ਹਨ । ਕੱਲ੍ਹ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਸਤਾ-ਵੇ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਫੋਟੋ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਗਜ਼ਟਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਲਓ । ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਲੀਡਰ ਹਨ, ਉਹ ਬਸਤਾ-ਵੇ ਹਨ । **** ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦੀ ਹੱਦ ਕਿਹੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ । ਜਿਹੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਸਮੱਗਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ]

ਕਿਸਦੀ ਹੈ ? ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਿਸਨੇ ਕਰਨੀ ਹੈ ? ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਨੀ ਹੈ । ਉਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸ ਨੇ ਕਰਨੇ ਹਨ ? ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ । ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਪਰ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਕੌਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ? ਸਾਲ 2002 ਤੋਂ 2007 ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਾਜ ਰਿਹਾ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਹਨ । ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਰਦੀ ਜੀ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ., ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਅਲੁਕਾਤ ਹਨ ਤੇ ਸਮੱਗਲਰ ਬੜੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ** ** ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਹੈ । ਜੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਮੰਗਣਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਇਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੀ ਚਿੱਠੀ ਹੈ, ਇਹ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ** ਪਿੰਡ ਵਾਂ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਥਾਣਾ ਖਾਲੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਨਾਮੀ ਸਮੱਗਲਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਮੀ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹਨ । ਉਸਨੇ ਇੰਨੇ ਹੈਰੋਇਨ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਹੈਰੋਇਨ ਲਿਆਂਦੀ । ਅੱਗੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਜਿਹੜੇ ** ਸਰਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਗੇ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਇੰਫੋਟੈਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ** ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀ, ਜਿਹੜੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਹ ਫੜ੍ਹੋ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ । ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੱਠੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਬੜੀ ਠੋਕਦੇ ਜੇ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ । ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਆਹ ਸੱਚ ਜੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ । ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੀ ਗੱਲ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ । ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ । ਆਹ ਨਵੰਬਰ 2011 ਦੀਆਂ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ

**Expunged as ordered by the Chair.

ਆਈਆਂ, ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਸਨ । ਜੋ ਜੂਤ ਉਸ ਵਿੱਚ ਖੜਕਿਆ, ਜੋ ਛਿੱਤਰ ਪੌਲਾ ਉਸ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ । ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਹੋਏ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਉਤੇ । ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਤੇ ਵੜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ । ਇੱਕ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਇਆ । ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਤੇ ਪਾਈਆਂ । ਦੋ ਸਨ, ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ, ਪੈਸੇ ਖੋਹ ਲਏ । ** ਦੇ ਲੜਕੇ ** ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਕੁੱਟਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕੁੱਟਿਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਥਾਣਾ ਵਲਟੋਹਾ ਵਿਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ: 14/2011 ਦਰਜ ਹੈ। ਝੂਠ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੰਦੇ ਦਾ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇੱਕੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਦੋ-ਦੋ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ । ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਬਣਾਏ । ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਫਲਾਣਾ ਡਿਪਟੀ ਹੈ ਇਹ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸਕਦਾ । Age bar ਹੋਵੇ । ਦੂਜੇ ਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਨਹੀਂ, ਮੇਰਾ 1975 ਦਾ ਜਨਮ ਨਹੀਂ, 1978 ਦਾ ਜਨਮ ਹੈ । ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ** ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਮੈਂ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਲੜਨੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ 1978 ਦਾ ਜਨਮ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਇਕ ਲੜਕਾ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ** ਸੀ । ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਦੂਜਾ ਲੜਕਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ** ਰੱਖਿਆ । ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਘੱਟ ਨੇ । ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਜੀ ਉਸਦਾ ਡੈਥ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਦਿਓ, ਪਹਿਲੇ ਦਾ । ਹੁਣ ਡੈਥ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿੱਥੋਂ ਆਵੇ । ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਈ । ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੰਪਲੇਂਟ ਕੀਤੀ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਕੋਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਈ, 420 ਦਾ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ । 420 ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇੱਧਰ ਸੱਚ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 1995 ਵਿਚ ਬਾਈ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ । ਤੁਸੀਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਸ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਮੈਂ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਉਥੇ ਦੇਖੀ, ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਸ ਘਰ ਤੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਫਾਇਰਿੰਗ ਹੋਈ । ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਤੇ ** ਜਿਹੜਾ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਸੈਕਟਰੀ ਸੀ, ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ?

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ]
ਕੀ ਹੋਇਆ ? ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਜਿਹੜੇ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਚੰਦ ਚਾੜ੍ਹੇ 2002 ਤੋਂ 2007 ਤੱਕ, ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਹਟਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ । ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ, 2005 ਵਿਚ ਬਾਈ ਇਲੈੱਕਸ਼ਨ ਸੀ, ਅਜਨਾਲਾ ਵਿੱਚ । ਇੱਥੇ ਬੋਨੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹੋਣੇ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਹੈ ਨਹੀਂ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਦਰ ਜਿਹੜੇ ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ, ਡਾਕਟਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ ਤੇ ਸਾਡੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤੋਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ., ਜਿਥੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਸੀ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਪਈ ਤੇ ਉਥੇ ਇਹ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਡੀਆਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ੍ਹ ਵੈਸੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ, ਆਪਣੀ ਸਪੀਚ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਮਾੜੀ ਸੀ ਤੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਹੱਸਦੇ ਸੀ ।ਆਪਾਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਨੇੜੇ ਬੈਠੇ ਸੀ । ਬੀਬੀ ਜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । 1994 ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ । ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਟੀਚਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਝਿੜਕ ਦਿੱਤਾ। ਬੀਬਾ ਜੀ ਨੇ ** ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ** ਸਮੇਤ ਲਾਮਲਸ਼ਕਰ, ਸਮੇਤ ਬਾਡੀਗਾਰਡ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਗਏ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਿਆ ਤੇ ਚਪੇੜਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ।ਸਮੁੱਚੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਟੀਚਰ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਜਾ ਕੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਅਖੀਰ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣੀ ਪਈ । ਦਸੋ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਸੀਹਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਠੀ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪ ਦੀ ਹੈ, ਫਰੱਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੁਝ ਹਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਕੋਠੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਟੌਹਰ ਦੀ ਹੈ।ਹੁਣ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਰੱਸਟਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਨਾ ਕੱਢਣ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੇ ਕੱਢਣ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਧਰ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਬੜੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਬੜੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਚਿਹਰਾ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਲਫਜ਼, ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਾਂ, ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਰੈਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੈਠਾ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, 5-7 ਦਿਨ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਕੁ ਦੇਖੀਦੇ ਹਨ, ਇਹ **

---

**Expunged as ordered by the Chair.

ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡ-ਵਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਫਰੋਲ ਕੇ ਦੇਖੀਏ । ਮੈਂ ਸਰਚ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟੌਪ 10, ਜਿਹੜੇ ਵਰਲਡ ਦੇ ਸੈਕਸ ਸਕੈਂਡਲ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਹਨ ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਨੰਬਰ 1 ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ, 'ਗਲੈਨਸ ਰੌਬਰਟਸ' ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਦੇਖਿਆ, ਸਰਚ ਕੀਤਾ, ਵਰਲਡ ਦੇ ਟੌਪ 10 ਸੈਕਸ ਸਕੈਂਡਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ** ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ** ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ । ** ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਿਆ ਹੈ । ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ । ** ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਕਿਥੇ ਜਾਵਾਂਗੇ । ਉਹੀ ਹਰਕਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ । ਅਸੀਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹਾਂ । ਅਸੀਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਾਬਲ, ਕੰਧਾਰ ਤੇ ਅਫਗਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰ ਕੇ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਲਿਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ । ** ਨੂੰ ਕੌਣ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ** ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ । ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੌਲਾ ਪਿਆ, ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਗੱਲ ਚੁੱਕੀ, ਫੇਰ ਜਾ ਕੇ 7-8 ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਨਸੀਹਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਹੜਾ ਵਧੀਆ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਸੀ** । ਇਹ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਉਸ ਬੀਬਾ ਜੀ ਦਾ । ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਿਛਲੇ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ** ਦਾ ਕੇਸ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ** ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ** ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ 1977 ਥਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ, ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ **

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਸਰਚ ਕੀਤੀ । ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਟੌਪ ਟੈਨ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਗਿਣਤੀ ਹੈ,** ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ** ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਬੜੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਪਰ ਜੋ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ, ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ** ** ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਜੱਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀਡਿਓ ਸੀ.ਡੀ. ਬਣੀ, ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ । ਗੁਜਰਾਤ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਕੇ ਗਏ । ਖਬਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਨੇ ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ 2003 ਦੀਆਂ ਗੁਜਰਾਤ ਚੋਣਾਂ, ਅੱਜ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਗੱਲ ਹੈ । ** **

---

**Expunged as ordered by the Chair.

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਅਗਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ :** ਹੁਣੇ ਹੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੀ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਜਲਦੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿਉ ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ :** ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਕੁਝ ਉਥੇ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ । ** ਇੱਕ ਤੇ ਆਪ ਦੇ ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਡਾਲਦੇ ਹੀ ਡਾਲਦੇ ਸੀ ** ਜਿਹੜੇ ਅਫਸਰ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਸੀ । ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ** ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ** ਨੇ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇਹੋ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਣਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਰਗਾ ਮਾੜਾ ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਆਉਂਦੀ। ਅੱਜ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਸਾਊ ਸਿਆਸਤਦਾਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਵਧੀਆ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮੈਂ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੇਵੇ । ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡੀ ਐਨਕ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਫ ਐਨਕ ਕੀਤਿਆਂ ਬਿਨਾਂ, ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਧੂੜ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਫ ਕਰ ਲਵੋਗੇ ਤੇ ਇਹ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਾ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਲੱਗੇਗਾ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸੂਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਜੋ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਮਿਹਨਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਬੈਠੋ ਪਲੀਜ਼। ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਜੀ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਮਿੰਟ ਪਲੀਜ਼ । ਬੱਸ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ

**Expunged as ordered by the Chair.

ਹੈ ਜੀ । ਇੱਥੇ ਸੋਗ ਮਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੀ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਗ ਮਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਤਾ ਹਰ ਵਾਰੀ ਕਿਉਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਹਾਊਸ ਜੁੜਿਆ ਹੈ, 6 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ । ਉਹ ਮਤਾ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਨੀਤੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਰੂਪੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਇਹ ਆਉਂਦੇ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਦੇ ਸੀ । ਜੋ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੈ । ਨਾਲੇ ਮਾਝੇ, ਮਾਲਵੇ, ਦੁਆਬੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ । ਕੀ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ? ਇਹ ਬਕਾਇਦਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਲੰਧਰੋਂ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਲੈ ਲਈ । ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਬੜਾ ਬਿਲੀਵ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਾਰੀ ਖਬਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ: ਧੀ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਤੇ ਮਿਲੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ-ਪਿਓ ਦਾ ਦੋਸ਼ । ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਦੇ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਧਮਕੀਆਂ । ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਖਬਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਟੀ.ਵੀ. ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ । ** ਇੱਕ ਕਸਬਾ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ, ਉਥੇ 24 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸੀ । ਕਿਸੇ ** ** ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਲੜੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਪੇਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਪਿੱਟ ਪਿੱਟ ਕੇ ਮਰ ਗਏ, ਹਰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦੋਸ਼ੀ ** ** ਹੈ, ** ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ** ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਰੇਪ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਪਏ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ । ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ । ਇਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਕਰਨੀਆਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੇਧ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੋ ਨਿਰਮੂਲ ਦੋਸ਼

---

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ]
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਏ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਫਖ਼ਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ।

**ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਰੂਪਨਗਰ)** : ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਥੀ ਰਾਜਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਔਰ ਜਿਸ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਕੱਲ੍ਹ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਔਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਇੰਝ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਨਾਭੇ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਫਿਰ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਸੋ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਦਕਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਦਕਾ ਜੋ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ, ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਹਾਊਸ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ

ਗੱਲ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਪਰ ਜਿਸ ਉਮੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਬੂਤ ਰੂਲਿੰਗ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਸਦਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵੀ ਸਦਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਇੰਨੇ ਉਤਾਵਲੇ ਸਨ ਕਿ ਹਾਊਸ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਮਰਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦੀ ਹਾਊਸ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਸਲੇ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ । ਉਹ ਇੰਨੇ ਕਾਹਲੇ ਸਨ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਸਕਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਕੱਲ੍ਹ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ । ਇਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਬੋਲੇ ਹਨ । ਉਹ ਸਿਵਾਏ ਦੋ ਇੰਸੀਡੈਂਟਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਆਲਰੈਡੀ ਸਬ-ਜੁਡਿਸ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਗੱਲ ਸਦਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਮੰਗ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ । ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਫੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਫੜੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਕੁਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਉਤੇ ਵੀ ਐਕਸ਼ਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਮੰਗ ਸਦਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹਊਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਦਨ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸਦਨ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ । ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਤੇ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਆਈਸੋਲੇਟਡ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਨੂੰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ । ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਲ ਟੈਨਸ਼ਨ ਹੋਵੇ । ਉਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਸਲਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧ ਜਾਵੇ । ਜੇਕਰ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਕੋਈ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਖਤਰਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ । ਕੋਈ ਨਕਸਲਿਜ਼ਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ । ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਨਸਕਿਓਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ ਤੇ ਲੋਕੀ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਤੇ ਆਪਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਜਿੰਨਾ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਪਿਆਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ । ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਹੈ ਨਹੀਂ । ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੁੱਛਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ਼ੂ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਆਪਾਂ ਉਹ ਮਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ । ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੂਬਾ ਹੈ । ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਣਕ ਦੀ ਐਮ. ਐਸ. ਪੀ. ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਆਪਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਸੋਕੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ । ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੋਕੇ ਦਾ ਪੈਕੇਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ । ਇਸ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਮਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ । ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰ-ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੈ । ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਡੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨ ਆਫ ਟੈਕਸਿਜ਼ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਵਿਊ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ । ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ, ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਅਸੀਂ ਰੱਖਦੇ । ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂਦਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਚਲੋ ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ । ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ । ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਦੂਸਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ

ਹੋਏ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ । ਇਹ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਮਸਲੇ ਹਨ ਪਰ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਮਸਲਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ । ਅੱਜ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਫ. ਡੀ. ਆਈ. ਵਿੱਚ, ਰਿਟੇਲ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਹਨ, ਰੇਹੜੀ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਉਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਿਆ । ਅੱਜ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ, ਸੈਲਫ ਇੰਪਲਾਇਡ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ । ਅੱਜ ਚਿੰਤਾ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਿਆ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ । ਅੱਜ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਵੀ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । ਅੱਜ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਆਵਾਂਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਤਾ ਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਰਟੇਜ ਹੈ । ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ । ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆਵਾਂਗਾ ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੇ ਆਪਾਂ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ । ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕਸੂਰ ਕਿਸ ਧਿਰ ਦਾ ਹੈ । ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਕਸੂਰ ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਕਰੋ । ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਪਰ ਇਸ ਤੇ ਆਪਾਂ ਜਿਹੜੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ । ਅੱਜ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦਿੱਕਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ, ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਨਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਪੈਕੇਜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਕਿ ਆਪਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ । ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਰਲਦੇ । ਅਸੀਂ ਹਿੰਮਤ ਮਾਰਦੇ ਤੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਿਕਲਦਾ ।

ਸੋ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਸਨ ਪਰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਮਸਲਾ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ ਔਰ ਫਿਰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਆਪ ਲਿਆ ਕੇ ਇਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਕਰਦੇ ਕੀ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਇੰਸੀਡੈਂਸ ਕਿਤੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੋ ਦਿਨ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਾਂ ਕਰਾਈਮ ਨੂੰ ਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲਜ਼ ਨੂੰ ਗਲੋਰੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੀ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ । ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਘਟਨਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਾਂ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕੰਡੈਮ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਮੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਗੋਂ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਪਾਂ ਉਸ ਦੀ ਲੱਤਾਂ ਖਿੱਚਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੱਤ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਜਰਮ ਫੜਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਨੇ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੇ ਸਾਬਾਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਵੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ । ਇਸ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਿਐਕਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰਡਰ ਸੂਬਾ ਹੈ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੈਂਸੇਟਿਵ ਸਟੇਟ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸੋਚ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਐਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਬਾਰਡਰ ਹੈ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਸੋਚ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਵਾਸਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕੰਡੈਮ ਕਰਕੇ ਇਕੱਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ । ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਅਸਲੀ ਚੈਲੇਂਜ ਆਏ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਦੁਆਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡੇਰੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਚੈਲੇਂਜ ਉਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਚਾਹੇ ਮਾਝੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਛੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ । ਜੇ ਆਪਾਂ ਇਹ ਸੋਚ ਲਈਏ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਗਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਬੜੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਪਿੱਛੇ 5.00 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਦੇ 11.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬੜੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੀ ਰਿਗਾਰਡ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਰਿਗਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਉਹ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਰ ਬੰਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਚੈਲੇਂਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਕਨਟੇਂਡ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਆ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਨਫਰਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਛੜਯੰਤਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਚੇ ਗਏ। ਜਿਹੜੇ ਅਫਸਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਾਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੈਲੇਂਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮਨ ਨੂੰ ਲਾਂਬੂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੇ ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਅੱਜ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ, ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਅੱਜ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਾਈਸਰਖਾਨਾ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਹਜਾਰ ਸਾਡੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀਰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਧਰਤੀ ਜਿੱਥੇ ਸੈਕੂਲਰਿਜ਼ਮ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਧਰਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤੇ ਜਾ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਉਤੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀਰ ਚਲਦੇ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਭਰਾ ਲੰਗਰ ਲੈ ਕੇ, ਜਲ ਲੈ ਕੇ, ਝਾੜੂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਪਰੀਸ਼ੀਏਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੀ ਸੀ ਪਰ ਉਥੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਰੀਬੀ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦਿੰਦੇ ਲੇਕਿਨ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਮੈਂ ਵੈਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਲੈਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਉਸ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਉਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀਰ ਜਦ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਰ੍ਹਾਵਾਂ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਉਹ ਦੋਸਤ ਕਿਸ ਦੇ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਜਿਹੜੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ, ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਣਾ :

ਭੈੜੇ ਭੈੜੇ ਯਾਰ ਮੇਰੀ ਫੱਤੋ ਦੇ

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ । ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਾਥੀ ਹਨ । ਇਹ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਅੱਛਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ । ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ । ਖੈਰ ਹੁਣ ਉਸ ਦਾ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਸਾਡੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਆ ਗਈ ਹੈ । ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੈ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਥੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਈ । ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਇਹ ਵੀ ਬੜਾ ਭੁਲੇਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਬੰਦਾ ਡੰਡਾ ਦੇ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿਉ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕੱਲੇ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ

ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸੈਸੀਬਲ ਹੋਵੇ । ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਜਿਹਾ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਕਸੈਸੀਬਲ ਹੋਵੇ । ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਕੋਈ ਅਵਾਜ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਠਦੀ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੁਣਦੇ ਹਨ । ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਆਪ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਐਕਸੈਸੀਬਿਲਟੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਉਤਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤਿਆਂ ਕੰਮ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਦੂਸਰੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ, ਜਸਟਿਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੂਲ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਐਵੇਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ । ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇੱਥੇ ਬਿਰਾਜ਼ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ । ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਦਿਆਂ ਛੇ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੀ-ਭੈਣ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰਾਂ ਛਪਦੀਆਂ ਸਨ । ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ । ਇਕੱਲਾ ਇਕੱਲਾ ਪੇਜ਼ ਬੜੀ ਵਜ਼ਾਹਤ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ । ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ, ਛੇ ਸਾਲ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋ ਗਿਆ, ਹੁਣ ਕਸਟੋਡੀਅਲ ਡੈੱਥਸ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਹਰ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਖ਼ਬਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕਦੀ ਕਪੂਰਥਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਾ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਦੀ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਇਹ ਸਾਰਾ ਜ਼ੁਲਮ ਹੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਵਧਾਈ ਹੈ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਕੱਲੇ ਡੰਡੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ । ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਦੇਖਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਨੇ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]
ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ।(ਥੰਪਿੰਗ) ਅੱਜ ਜੇ ਈਦ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਮਲੇਰਕੋਟਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ...

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿਓ ।

**ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵੀ ਲਫਜ਼ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਟਾਈਮ ਵਧਾ ਲਓ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

**ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਤਾ-ਬਜਰੀ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖਾ ਕੱਢਣਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਦ ਦਾ ਚੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਲੋਕ ਈਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਡੀਕਦੇ ਸੀ ਕਿ ਚਲੋ ਅੱਜ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਹੋਵੇ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹੋਵੇ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਗਵਾਨ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੰਨੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਹਨ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸਿਸਟਮ ਠੀਕ ਨਾ ਚੱਲੇ। ਅੱਜ ਇਕ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਹੱਥਕੰਡਾ ਵਰਤਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਗਾਈ ਜਾਣ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ

ਨਤੀਜਾ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਡੇ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਟਰੈਂਥਨ ਕੀਤਾ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜਿਸਦੀ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਔਰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਸ਼ਿਓ-ਇਕਨਾਮਿਕ ਨੀਡਜ਼ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਬਣਨਾ ਸੀ ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਇੱਥੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕੋਹਾੜ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਰਣੀਕੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਨਿਕਲੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗਰੀਬ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੋਟੀ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਨੈਸੇਸਟੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਕਹੀ ਜਾਣ ਕਿ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਚਾਰ ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਆਟਾ ਤੇ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਦਾਲ ਦੀ ਸਕੀਮ ਗਰੀਬਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਨਇੰਪਲਾਇਡ ਯੂਥ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ 24 ਘੰਟੇ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾਅਰੇ ਬਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਸਕਿਲ ਡਿਵੈਲਪਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਕੈਡਮੀ ਬਣਾਈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਅਨਇੰਪਲਾਇਡ ਤੇ ਵਿਹਲੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਪੋਰਟਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੰਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਅੱਜ ਵਰਲਡ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਤੋਂ ਜਿੰਨੀ ਸੇਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਨੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮੋਡਰੇਨਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧਾਈ। ਜੇ ਮੋਬੇਲਿਟੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਫੋਰਸ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਤੱਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਫਰਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫਰਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੀ। ਸੈਂਕੜੇ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਅੱਜ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਨਵਾਂ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿੰਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਰੂਰਲ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਰੈਪੀਡਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੈਂਪਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੈਂਪਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਹੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਸਬੰਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਤਰੇ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਦੀ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰੇਤਾ ਤੇ ਬਜਰੀ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕੋਲ ਇਕ ਦਿਨ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੋਸਤ ਵੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੌਲਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਸਲਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਰਾ ਮਸਲਾ ਸਮਝਿਆ। ਮੈਂ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਮਸਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਖੱਡਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਤੇ ਫਾਰੈਸਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਦੋ ਕੈਟਾਗਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਇੱਕ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕ 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੱਧ ਵਾਲੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਫਾਈਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖੱਡਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 13706 ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. 2009 ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਮਿਤੀ 6/11/09 ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀਆਂ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਹੈ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਐਂਡ ਫਾਰੈਸਟ ਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਇਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਸੀ, 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 120 ਟੋਟਲ ਹੈ, 80 ਦੇ ਕਰੀਬ 'ਏ' ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਥੱਲੇ 'ਬੀ' ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਔਰ ਤੁਸੀਂ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ? ਇਤਰਾਜ਼ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਨਹੀਂ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੋ। ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਖੱਡ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਨਿਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਏ ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤੁਸੀਂ ਖੱਡ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਲਾਗੇ ਕੋਈ ਪਹਾੜ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਪੁਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦਰਿਆ ਦਾ ਵਹਿਣ ਨਾ ਪਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ। ਤੁਸੀਂ ਖੱਡ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਜੌਗਰਫੀਕਲ ਸਿਚੁਏਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜੀ ਹੈ, ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਸ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬੜੇ ਅੜ ਗਏ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੋ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਗੁਲਦਸਤਾ ਲੈ ਕੇ, ਉਥੇ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦਿਓ। ਸਾਰਾ ਸਾਡਾ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਉੱਥੇ ਬੰਦ ਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਕੱਲੇ ਗੁਲਦਸਤੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ, ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਪੋਨੈਂਟ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸਾਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਗੁਲਦਸਤਾ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਏਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਟੈਚੀ ਵਗੈਰਾ ਲਿਆਏਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸਟੈਂਡ ਜ਼ਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦਿਓ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੋ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲੇ ਗਏ ਔਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਜਿਹੜਾ ਟਰਮਜ਼ ਆਫ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਅਮੈਂਡ ਕਰਕੇ ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੋ। ਮੈਂ ਐਨੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੈਸਾ ਤਾਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਐਨੀ ਨੰਗੀ ਚਿੱਟੀ ਲੁੱਟ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣ, ਆਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ Application seeking prior Environment Clearance in all cases shall be made in prescribed form. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਪੋਨੈਂਟ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਕੋਈ ਟਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਿਹੜਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਮੈਂਡ ਕੀਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 4/4/11 ਨੂੰ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੇਖੋ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। An application seeking prior environment clearance in all cases shall be made. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੁਣ ਕਹਿੰਦੇ the following words will be subsituted, ਉਹ ਕੀ ਹੈ ਜੀ ? An application seeking prior environment clearance in all cases shall be made by project proponent. ਸਿੱਧਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੱਦਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ, ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਏ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੋ। 120 ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਾਣ। ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕੀ ਕਰਨਗੇ ? ਮੈਂ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਇਥੇ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਆਪ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਕਿ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ** ਕਦੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਮੈਂਡ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੈਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਫਜ਼ ਨੂੰ ਅਮੈਂਡ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ। ਅੱਜ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਏ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਆ ਜਾਏਗਾ ਫੇਰ ਤੀਜਾ ਆ ਜਾਏਗਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਬਲਕਿ ਤੁਸੀਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੋ। ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਉੱਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਨੂੰ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਉਣੀ ਪਈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਸ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, Ministry of Environment & Forest ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਸੀਂ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਔਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੇਰ

**Expunged as ordered by the Chair.

ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਓ, ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਕਈ ਵਾਰ ਡਿਸਕਸ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਔਰ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ **Transfer of Environment Clearance :** A prior environmental clearance granted for a specific project or activity to an applicant may be transferred during its validity to another legal person...... ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਗਏ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਾਉਣੀ ਪਈ। ਰਿੱਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਜਿਹੜਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੇਸ ਦੁਬਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਪਰ ਤਕਰੀਬਨ 2 ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, 14.1.2010 ਤੋਂ 5.9.2011, ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੇਖ ਲਓ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਇਸੇ ਰੇੜਕੇ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਗਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਾ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕੀ ਤਰਾਹ ਤਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਹੋਵੇ, ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਦਿਓ। ਇੱਕੋ ਹੀ ਕੰਮ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਰੈਕਟਰ ਅਸੈਸੀ-ਨੇਸ਼ਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੇ ਲੇਬਲ ਲਾਈ ਚੱਲੋ। ਸੌ ਵਾਰ ਜੇ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਝੂਠੀ ਲਾਓਗੇ ਤਾਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਹੋਏਗੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੋਰਾਂ ਤੇ ਲਾਈਆਂ। ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਇਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਭੇਜੋ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਜਿਹੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਟੇਟ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਵਪਾਰ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੈ ? ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੀਤਾ ਔਰ ਉਧਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]
ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਅਸਲੀ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਸਾਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਛੂਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਨੈਕਸਲਿਜ਼ਮ ਇਕ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅੱਜ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਹ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਵੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਬੈਠੋ ਜੀ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੋ।

**ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਕਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਬਾਕੀ ਇਸ਼ੂਜ਼ ਹਨ ਚਾਹੇ ਉਹ ਨੈਕਸਸ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਹੈ ਚਾਹੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਅੌਰ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅਗਰ ਆਪਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਚੰਗਾ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਤਾਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਇੰਮੀਜੇਟਲੀ ਦਿੱਲੀ ਜਾਉ। ਅੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਾਉਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਹੁਣ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਉੱਥੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾਉ ਅੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

*1.00 ਵਜੇ ਬਾ.ਦੁ. (ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪਲੀਜ਼ ਵਾਈਂਡ ਅੱਪ ਕਰੋ। ਚੀਮਾ ਜੀ, ਖਤਮ ਕਰੋ ਜਲਦੀ।

**ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ :** ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਭੰਡਾਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਸਿਰਫ਼।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ (ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਡੀ. ਭੰਡਾਰੀ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਿਹੜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ

ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਔਰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕਰੀਏ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਕਾਂਡ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੱਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਨਸਾਨ ਕੋਲ ਸੱਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰੈਕਟਰ, ਕਿਰਦਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਕੌਣ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਘੋਖ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਲਈਏ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਕਾਂਡ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮੈਸੇਜ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸੰਜੀਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹੜੀ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕਾਤਲ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਮੈਂ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀ ਦਲੇਰ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕੱਲ੍ਹ ਕਰਦੇ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਬੜੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 6 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਚਲਦੀ ਨੂੰ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਮਹਾਨ ਲੀਡਰ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਿਆ ਔਰ ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਫਿਰਕੂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 46 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪੰਜਵੀਂ ਵਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ ਔਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਉਸੇ ਚੀਜ਼

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ]

ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਪੂਰਵ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ, ਪੂਰਵ ਮੰਤਰੀ ਨੇ, ਜਿਸ ਨੇ 6 ਚੁਨਾਵ ਲੜੇ ਸੀ ਔਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 1986 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2012 ਤੱਕ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਚੁਨਾਵ ਲੜੇ, ਉਸ ਨੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਕਲੀ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਲਈ ਮੈਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਯੋਗ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਸੇਜ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਡੱਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਪੂਰਾ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਸੀ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ। ਹੁਣ ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ ਜੀ ਸਿਰਫ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਲਈ ਬੋਲਣਗੇ ਜੀ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ (ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ):** ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਕਿਆਤ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਪਰੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹਨ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਸੂਰ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਖਲਾਹਟ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਜੋ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤਹਿਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਦਕਾ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਇਹ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਜ਼ਨ ਸਾਡੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਜ਼ਨ ਹੈ ਉਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਸੋਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਸੋਚ ਦਾ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਮਖੌਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਦਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਕਿਆਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਕਿਆਤ ਲਈ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕਦਮ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਬਿਲੇ-ਤਾਰੀਫ਼ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਸਰਦਾਰ ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ । ਮੈਂ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਉਥੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਸਰਦਾਰ ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ rarest of rare crime ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ rarest of rare ਕਦਮ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ? ਕਾਰਨ ਹਨ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਕਿਸ ਰੁਖ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ]

ਪਏਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜੋ ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਸਾ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਭਰੇ ਗਾਣੇ ਅੱਜ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਫਿਲਮਾਂ ਅੱਜ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਫਿਲਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਮਿਰਜ਼ਾ-2012, ਇਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ? ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇਕ ਗਾਣਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ 'ਮੂਹਰੇ ਜੱਟ ਖਾੜਕੂ ਖੜਾ', ਦੱਸੋ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ :** ਸਰ, ਸੈਂਟਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੇਖਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਕੇ, ਘੋਖ ਕਰਕੇ, ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੀ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੇਵਲ 5-10 ਮਿੰਟ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ।........

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਟਾਈਮ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ.....

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਟਾਈਮ ਲੈ ਲਵੋ। (ਹਾਸਾ) ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਉ।.....

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਦੇ ਦਿਉ। That will become part of the proceedings.

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਵਲ 5 ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ ਜੀ।

**ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 3-4 ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ ਜੀ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ :** ਵੇਖੋ ਜੀ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ

ਬੇਨਤੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ 5 ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ ਜੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵੀ ਲੈਣਾ ਹੈ।

**ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ :** ਬੱਸ, ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਸਰ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਤੁੱਕ ਹੈ :

ਅਵਰਨ ਹਸਤ ਆਪ ਹਹਿ ਕਾਨੈ ।। ਤਿਨ ਕਉ ਦੇਖਿ ਕਬੀਰ ਲਜਾਨੈ।।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਥੇ ਬੜੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਵੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਵੀ, ਉਸ ਨਾਲ ਉਹ ਗੱਲ ਬਣ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ** ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕੈਂਡੀਡੇਟ ਨਹੀ ਮਿਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਖੀਰ ਉਥੇ ** ਕੈਂਡੀਡੇਟ ਦਿੱਤਾ। ** ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਇਹ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ 2005 ਦੀ ਬਾਈ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਕੇ ਉਥੋਂ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ। ਵਰ੍ਹਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਕੇ ਉਥੋਂ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ** ਦੀ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 2007 ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਵਰਕਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ** ਨੂੰ ** ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ** ਭਰਾ ਐਸ. ਪੀ. ** ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਏ.ਕੇ. 47 ਲੈ ਕੇ ਉਥੇ ਗੋਲ਼ੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਉਸ ਦਾ ਡਾਕੂਮੈਂਟਡ ਪਰੂਫ, ਇੱਕ ਸੀ.ਡੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਪੀ. ** ਨੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਏ. ਕੇ. 47 ਫੜ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਬੜੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ** ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ** given clean chit to ** ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਹੜੀ ਸੀ.ਡੀ. ਵੇਖੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ** ਨੇ ਅਸਾਲਟ ਫੜੀ ਹੈ, ਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਿੱਛੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਏ.ਕੇ. 47 ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਅਸੀਂ ** ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ

---

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ]

ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬੈਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ** ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਕੇ ਇੱਥੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ** ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਤੇ ਪਾਵਨ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਗੇ ? ਜਿਹੜਾ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਥੇ ਵਾਕਿਆ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮੈਂਬਰ ** ਦਾ ** ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੀ ਪੌਂਟੀ ਚੱਢਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ? ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਡਾਇਰੈਕਟ ਲਿੰਕ ਨਹੀਂ ਸਨ? ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ** ਨੂੰ ਪੌਂਟੀ ਚੱਢੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਸੀ ? ਇਹ ** ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ** ਨੇ ** ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਪੌਂਟੀ ਚੱਢੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਪਾਪ ਦਾ ਕੱਚਾ ਚਿੱਠਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। (ਥੰਪਿੰਗ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ ਜੀ। ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲਜ਼ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ (ਜਲੰਧਰ ਕੇਂਦਰੀ) :** ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਭਾਰੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਪਕਸ਼ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੋਈ ਕਮੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਕੱਢਣਗੇ ਔਰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਚੈੱਕ ਐਂਡ ਬੈਲੰਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਕਸ਼ ਔਰ ਵਿਪਕਸ਼ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਨਟੇਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਲ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਔਰ ਅੱਜ ਇਸ ਅਹਿਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਸਲਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ

---

**Expunged as ordered by the Chair.

ਰੱਖੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਰਦਾਤ, ਚੋਰੀ, ਡਕੈਤੀ, ਹੱਤਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਅਕਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਚਾਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੋਈ ਤੇ ਚਾਹੇ ਸ਼ਰੂਤੀ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਘਟਨਾ ਹੋਈ, ਉਸ ਤੇ ਅਕਸ ਆਇਆ, ਉਸ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਕੀ ਐਸੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ, ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਚੋਰੀ, ਡਕੈਤੀ, ਹੱਤਿਆ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਐਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਹਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ ਔਰ ਉਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਗਾਂਹ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚੁਸਤ-ਦਰੁਸਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਮੀਜੀ-ਏਟਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਫੜੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਔਰ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 65 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 40-45 ਸਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ? ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਕੇਤੀਆ ਕਾਂਡ ਦਾ। ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਜੀ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਪੁੱਛਦਾ ਕਿ ਤੰਦੂਰ ਕਾਂਡ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਘਟਨਾ ਹੋਈ, ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਹਾਈਐਸਟ ਕਰਾਈਮ ਰੇਟ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਹੈ ਔਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਗਵਰਨਰ ਰੂਲ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਿਹੜਾ ਕਾਂਡ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪਰਸੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? ਕੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਫੈਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਸਤ-ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਿਜ਼ਲਟਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲ ਪ੍ਰਯਾਸ ਸਤ-ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ। ਠੀਕ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਕਾਰਿਆਕਰਤਾ ਸੀ। ਕੀ ਬਤੌਰ ਅਧਿਅਕਸ਼, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ? ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ। ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਂ, ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੁੰਦੀ

[ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਟੇਟ ਸਪਾਂਸਰਡ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1984 ਦੇ ਦੰਗੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਹ ਸੀ ਸਟੇਟ ਸਪਾਂਸਰਡ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਾਇਰ ਪਾ ਕੇ ਜਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਟੇਟ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਹੈ। ਕੇਤੀਆ ਕਾਂਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਗਰਚਾ ਕਾਂਡ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਸਟੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ 2002 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2007 ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਨਰਸਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਬਦਸਲੂਕੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਦੋਂ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਦੋਂ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਸਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਠੀਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਡਿਫਰੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੱਤਿਆ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਗਏ ? ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਗਏ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਆਪਣਾ ਘਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਅਫਸੋਸ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਜਿਹੜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਦਰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਸਕ ਦਾ, ਰਾਜੇ ਦਾ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ? ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਹਾਂ ਬੈਟਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ there is room at the top. ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆਂ? ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਏ ਹਨ ਕਿ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੈਟਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਹੋਵੇ, ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ? ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂ

ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਬਹੁਤ ਬੈਟਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਉੱਥੇ ਟ੍ਰੇਨ ਬਲਾਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸੀ ? ਟਰੇਨ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਪਕੜੇ ਗਏ। ਸਵਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਮੀ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਸ਼ਤ-ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਔਰ ਪਿਛਾਂਹ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੀ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਉਹ ਗੱਲ ਨਾ ਵਾਪਰੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਬੈਟਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਹੀਏ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਪਾਸੀਬਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਡੈਟਰੈਂਟ ਇਫੈਕਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡਰ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਈਏ ਕਿ ਡੈਟਰੈਂਟ ਇਫੈਕਟ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਅਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਹ ਜੁਰਅਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਮੀ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਿਆਕਰਤਾ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕਹੀਏ ਕਿ ਇਹ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਹੈ। ਕੋਈ ਕੀ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਔਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਬੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਮੀਜੀਏਟਲੀ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕ੍ਰਾਈਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਡੈਟਰੈਂਟ ਇਫੈਕਟ ਹੋਰ ਵਧੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਗੱਲ ਬੁਲਾਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਕੁਝ ਟੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅੱਜ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਰੋਜ਼ਨ ਆਫ ਵੈਲਿਊਜ਼, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਰਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਐਜੁਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਛੇ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇਈਏ ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਕਾਲੀਆ ਜੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਬੈਠੋ ਜੀ।

[ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

**ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਛੇ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇਈਏ। ਇਹ ਸਟੈਪ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਦੋ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਾਰੇ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਤੁਅੱਲਕ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਟੋਟੈਲਿਟੀ ਵੇਖੀਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੰਪੇਅਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਬਾਕੀਆਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਈਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਬਾਕੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਤਾ ਵੀ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗਾ। (ਥੰਪਿੰਗ)

**ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ)** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਬੜੇ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤਰਫੋਂ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਉੱਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਭੱਜੇਗੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਏਜੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਡਿਸਟਰਬ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਦੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਐਵੇਂ ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਉਹ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਦਰ ਆਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਇਹ ਇਸ਼ੂ ਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਉੱਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਢਵਾ ਲਵੋ, ਅੱਜ ਤੱਕ

ਕਿਤੇ ਵੀ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਉੱਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਹੋਣੀ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਹਿਸ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਹੁਣ ਭੱਜੀਏ ਕਿਵੇਂ ? ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਸਟਰੈਟਜੀ ਬਣਾਈ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇਣਗੇ, ਆਪ ਮੰਨ ਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਰਾ ਪਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਆਏ ਤਾਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਇਹ ਆਪ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਬਹਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਹਾਊਸ ਐਡਜਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਚਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਰੌਲਾ ਪਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਫਰਾਖ਼ਦਿਲੀ ਦਿਖਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰਾ ਰਾਈਟ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ, ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਦਾ, ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਦਾ ਇਹ ਰਾਈਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਐਕਿਓਜੀਸ਼ਨ ਲਗਾਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਹਾਊਸ ਇਕਦਮ ਰਿਵਰਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਾਈਟ ਦੱਸਿਆ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਘਬਰਾਹਟ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਫਸ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਬੜਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਬਲ, ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਿਸਟਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਐਕਸਪੀਰੀਐਂਸ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਸੁਜ਼ੈਸ਼ਨ ਦੇਣਗੇ, ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਇੰਸਟੈਂਟ ਇੰਸੀਡੈਂਟਸ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਕੁਰੈਕਟਿਵ ਮਈਅਰਜ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਾਂਗੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਗੱਲ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਧ-ਪੌਣਾ ਘੰਟਾ ਜਿਹੜਾ ਬੋਲੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹੜੇ ਦੋ ਅਨਫਾਰਚੂਨੇਟ ਇੰਸੀਡੈਂਟਸ ਹੋਏ ਹਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਅਨਫਾਰਚੂਨੇਟ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ ਉਸ ਬਾਰੇ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਇਹੀ ਦੋ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਿਊਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿਸਟਰੀ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁਨਰ ਹੈ ? ਜਿੰਨੀ ਇਫੈਕਟਿਵਲੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਐਕਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਕਲਪ੍ਰਿਟਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ, ਏ.ਐਸ. ਆਈ. ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕਲਾ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ one of the culprits ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮੀਜੀ-ਏਟਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਐਕਸਪੈੱਲ ਕੀਤਾ । ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਰਦਰ ਸਟੈੱਪ ਅੱਗੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਨਾ ਸਵਿਫ਼ਟ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਲਿਆ ਹੈ । ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਤਲ ਕਰ ਜਾਵੇ, ਰੇਪ ਕਰ ਜਾਵੇ, ਕੁਝ ਕਰ ਜਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਠੀਕ ਹੈ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ । ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ, ਸਭ ਅਲਾਊਡ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਰਲੀ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਸਮਿਸ ਕੀਤਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਕੋਈ ਮਰਜ਼ੀ ਕ੍ਰਾਈਮ ਕਰ ਲਵੇ, ਕਤਲ ਕਰ ਲਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ । ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਟ ਚਿੱਟ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ । ** ** ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਮਾਨਾਂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕੀ

**Expunged as ordered by the Chair.

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ "The Punjab Chief Minister, Capt. Amarinder Singh, today indicated that there would be no probe into the Manawala incident", ਉਥੇ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਜਰਡ ਹੋਏ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਪਰੋਬ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ. Where one of the agitating farmers has been killed during police firing. The Deputy Chief Minister, Smt. Rajinder Kaur Bhattal has termed the incident as unfortunate. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭੱਠਲ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਨਫਾਰਚੂਨੇਟ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਵੇ and demanded police action ਪਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਂ ਉਦੋਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ? ਲੁਧਿਆਣੇ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ । ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਬਰ ਆਈ, "cops brutalized students", ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਬਿਆਨ ਹੈ ? ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "so what ?" ਕੀ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ । ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਫੈਕਟਿਵਲੀ ਸਾਲਵ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਸੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਮੁਜਰਮਾਂ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਗੱਲ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਜੋ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਲੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ? ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਲਿਕੁਰ ਮਾਫੀਆ ਪੌਂਟੀ ਚੱਢਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਠੇਕੇ ਨਿਲਾਮ ਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਠੇਕੇ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਭਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਪੌਂਟੀ ਚੱਢੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ । ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਦੇਖੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਦਾ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਦੀ ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਫਿਗਰਜ਼ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਲ 2002 ਤੇ 2003 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜ ਆਇਆ । ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਹੋਈ, ਇਕੱਲਾ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਵਧਿਆ । 1350 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ 1431 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਗਏ । ਦੂਜੇ ਸਾਲ 2003-2004 ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੇਵਲ 31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵਧਿਆ ਹੈ । ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 36 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 71 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵਧਿਆ । ਜਦੋਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਟਾਈਮ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨੇ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਧਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਟੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਲ 2006-07 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ 206 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੈਵੇਨਿਊ ਘਟਾ ਕੇ ਪੌਂਟੀ ਚੱਢਾ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ । (ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਆਈ। ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਦੂਜੇ ਸਾਲ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਫਿਰ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਫਿਰ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਫਿਰ 350 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਡੇ ਵੇਲੇ ਇਨਕਰੀਜ਼ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਫੇਅਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇ ਬੈਲਟ ਰਾਹੀਂ ਠੇਕੇ ਦਿੱਤੇ । ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਟਾਈਮ ਸ਼ਰੇਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਗੰਦ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਲੁੱਟ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਫੀਆ ਰੂਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੀ ਇਨਵਾਲਵਡ ਸਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ 1400-1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵਧਾ ਕੇ 3200-3300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਲੈ ਗਏ ਹਾਂ । ਐਤਕੀਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾ ਕੇ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ । (ਥੰਪਿੰਗ)

ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਮਾਫੀਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਮਾਫੀਆ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਨਾਈਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਨਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਮਾਫੀਆ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਨਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੀ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੈ । ਸਾਲ 2002 ਤੋਂ 2006 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਹੈਰੋਇਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੀ 111 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਫੜੀ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਟਾਈਮ ਵਿਚ 2007 ਤੋਂ 2011 ਤੱਕ 850 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਫੜੀ ਗਈ । ਕਿੱਥੇ 111 ਕਿਲੋ ਤੇ ਕਿੱਥੇ 850 ਕਿਲੋ । ਬਾਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਓ ਭੁੱਕੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਡਰੱਗਜ਼ । ਅਸੀਂ 5-5, 10-10 ਗੁਣਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੜੀ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੇ, ਬੰਦੇ

ਫੜੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਏ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ, 70 ਫੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ੇੜੀ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਰਵੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਇਕੱਲੇ 1800 ਡਰੱਗ ਯੂਜ਼ਰ ਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਡਰੱਗ ਯੂਜ਼ਰ ਉਸ ਸਰਵੇ ਵਿਚੋਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ** ** ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਬਲੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰ ਡਰੱਗਜ਼ ਵਿਚ ਇਨਵਾਲਵਡ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਹ ਫੋਟੋ ਹੈ ਇਥੋਂ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਤੋਂ ਹਨ, ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਆਂਢੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜ ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਅਰੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਲਿਸਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਦੱਸਾਂ ਤਾਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਸਟਾਂ ਤੇ ਹੀ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਅਫੀਮ ਵੇਚੀ, ਕਿੱਥੇ ਫੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਾਈ ਹੈਂਡਡਨੈਸ, ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਪ ਜੀ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਯੂਜ਼ ਕੀਤਾ as his private army, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ? ਕਿਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਓਗੇ, ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, 80-80 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੀਬੀਆਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਫੀਮ ਦੇ ਕੇ ਫਸਾਇਆ। ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਪਾਇਆ, ਕਿਸੇ ਤੇ ਕਿੱਕਰ ਚੋਰੀ ਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਖੇ ਜੋ ਹੋਇਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਉਥੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਲੀਅਰ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ, ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿ ਇਨਸਾਫ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਪਾਵਰ ਯੂਜ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਅਪੋਨੈਂਟਸ ਨੂੰ ਅਰੈਸਟ ਕੀਤਾ । ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ । ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਦੇ ਮੀਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਪਤਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲੀ ਚੱਲੋ । ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਝੂਠ ਬੋਲੋ ਕਿ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣ । ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ 3500 ਕਰੋੜ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ । ਹੁਣ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ 40,000 ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਤੇ ਝੂਠੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ । ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਡਿਟੇਲ ਮੰਗਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿਹੜੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾਂਗੇ । ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਇੱਕ ਨਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ । ਹੁਣ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਠੇਕੇ ਜਾਅਲੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਸਟ ਦੇ ਦਿਓ । ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਲਿਸਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ । ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਝੂਠ ਹੈ । ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਫੜ੍ਹ ਲਈ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਬੜਾ ਖਰਾਬ ਹੈ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੋ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋਏ । ਬੜਾ unfortunate ਹੋਇਆ । ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਪਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਐਕਸ਼ਨ ਕੀ ਲਿਆ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, The Government should be judged by the way it takes action, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਲਿਆ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮਸਲੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਪੰਜ-ਛੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਡਿਫਾਈਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ, ਕਮਿਊਨਲ ਕਲੈਸ਼, ਨੈਕਸਲ ਪ੍ਰਾਬਲਮ, ਡਰੱਗਜ਼, ਮਰਡਰਜ਼ ਅਤੇ ਰੇਪਜ਼ ਆਦਿ । ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਜੱਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸਾਰਾ ਡਾਟਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ, ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਚਾਰ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੰਬ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਹ ਡੀਟੇਲ ਹੈ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ, ਜਿਥੇ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਆਊਟ ਆਫ ਕੰਟਰੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ । ਪੰਜਾਬ ਭਾਵੇਂ ਬਾਰਡਰ ਸਟੇਟ ਹੈ ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲੀ ਸਾਡੀ ਪੁਲਿਸ ਕਰਾਈਮ ਨੂੰ ਤੇ ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ, ਕੰਪਲੀਮੈਂਟ

ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ । ਪਾਨੀਪਤ ਵਿੱਚ, 68 ਪੀਪਲਜ਼ ਕਿਲਡ । ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ ਤੇ 55 ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਮੇਰ ਤੇ ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ, 66 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ 32 ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ । ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ, ਆਸਾਮ ਵਿੱਚ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ, ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇ 107 ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰਾ ਵਿੱਚ ਬਲਾਸਟ ਹੋਏ ਤੇ 214 ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ । ਫੇਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ । ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਰੂਲਡ ਸਟੇਟਸ ਹਨ । ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਕਮਿਊਨਲ ਵਾਇਲੈਂਸ ਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇਖ ਲਓ । ਕੀ ਕਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੁਣਿਆ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ 84 ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ, ਸਿੱਧਾ ਨਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦਾ, ਟਾਈਟਲਰ ਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵੀ ਉਸ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਫੜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਮਿਊਨਲ ਵਾਇਲੈਂਸ ਦੀ ਤੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ । ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕਮਿਊਨਲ ਵਾਇਲੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਡਰੱਗਜ਼ ਬਾਰੇ ਆਪਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਰੇਪਸ ਤੇ ਮਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਹਾਂਗਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕਹਿਣਗੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਬੀਲੀਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰੀ, ਜਿੱਥੇ, ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸ਼ਿੰਦੇ ਸਾਹਿਬ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਇਹ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੀਲੀਵ ਕਰਨਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਰ ਸਾਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਰਾਈਮ ਡਾਟਾ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕਰਾਈਮ ਹੈ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੈ । ਹਰ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਦੂਜੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਨਾਲ ਕੰਪੇਅਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਮ ਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ । ਇਹ ਮੈਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਐਕਚੂਅਲ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ ਕਰਾਈਮ ਦੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਸਟੈਂਡ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰਟ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ 28 ਸੂਬੇ ਜਿੰਨੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਾਈਮ ਰੇਟ ਨੂੰ ਕੰਪੇਅਰ ਕੀਤਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 2006 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2011 ਤੱਕ ਤੇ 2002 ਤੋਂ ਲੈ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਕੇ 2006 ਤੱਕ, ਦੋ-ਦੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਡਾਟੇ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਓਗੇ ਕਿ 2007 ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ 2011 ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਡਾਟਾ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਇਕੱਲੀ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਸਟੇਟ ਹੈ, ਪੂਰੇ 28 ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਥੇ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ ।ਮਾਈਨਸ 4.8 ਫੀਸਦੀ ।ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਹੈ । ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਡੇਟ-ਵਾਈਜ਼ ਚਾਰਟ ਬਣਾਈ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਘਟਿਆ ਹੋਣਾ । ਜਿੱਥੇ ਕਰਾਈਮ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹਨ ? ਇਕ ਤਾਂ ਸਟੇਟ ਹੈ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਜਿਹੜੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸਟੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸਟੇਟ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 6% ਘਟਿਆ ਹੈ । ਉਹ ਵੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸਟੇਟ ਹੈ । ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਕਰਾਈਮ ਵਧਿਆ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਦਾ 4.8% ਘਟਿਆ ਹੈ । ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਹੀ, ਸਮੁੱਚੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਟਾਈਮ ਦੇ ਡਾਟੇ ਨਾਲ ਕੰਪੇਅਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ 18.2% ਕਰਾਈਮ ਵਧਿਆ ਹੈ । (ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) ਦੂਸਰੀ ਜਿਹੜੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 28 ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 2002-2007 ਵਿੱਚ third highest growth in crime in the country was Punjab. (ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) ਤੇ ਥਰਡ ਲੋਐਸਟ ਕਰਾਈਮ ਰੇਟ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਹੈ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ । ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ । ਬੜੀ ਡਿਟੇਲਡ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਦੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਟੀ-ਵਾਈਜ਼, ਸ਼ਹਿਰਾਂ-ਵਾਈਜ਼ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕਿੱਥੇ ਕਰਾਈਮ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਕਿੰਨਾ ਘਟਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ । ਸਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਇੱਥੇ ਬੈਠਿਆ ਹੈ । ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ । ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ 2007 ਤੋਂ 2011 ਤੱਕ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ 50-60 ਸ਼ਹਿਰ ਲਏ ਹਨ ਔਰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਕਰਾਈਮ ਰੇਟ ਕੰਪੇਅਰ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਪਿਛਲੇ 2002 ਤੋਂ 2007 ਤੱਕ ਅਤੇ 2007 ਤੋਂ 2012 ਤੱਕ ਕਰਾਈਮ ਰੇਟ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਓਗੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ 2006 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2011 ਤੱਕ 20.7% ਕਰਾਈਮ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, (ਥੰਪਿੰਗ) ਜਿੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਕਰਾਈਮ ਸੀ, ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਭਾਵੇਂ ਵੱਧ ਗਈ ਪਰ ਕਰਾਈਮ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਡਾਟਾ ਹੈ । ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 2006 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2011 ਤੱਕ 1.4% ਕਰਾਈਮ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਾਈਮ ਵਧਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਕੌਰੇਸਪੌਂਡੈਂਟਲੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜੋ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਔਰ ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਵੋਗੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਟਾਈਮ 2002 ਤੋਂ 2007 ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ ਕਰਾਈਮ ਵਧਿਆ ਹੈ ਤਾਂ 39.1% ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਧਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਕਰਾਈਮ ਘਟਿਆ ਹੈ ਤੇ -1% ਕਰਾਈਮ ਹੋਇਆ । 2006 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਘੱਟ ਗਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 2002 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2006 ਤੱਕ ਵਧਿਆ । ਉਵੇਂ ਹੀ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ 20.7% ਘਟਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 11% ਕਰਾਈਮ ਵਧਿਆ ਸੀ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ, ਇਸ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਫੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਉਤੇ-ਉਤੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਫਿਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਰੈਂਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸਟੇਟਾਂ ਦੀ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਕਿਹੜੀ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੈਂਕਿੰਗ ਕੀਤੀ । ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਵੋਗੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 28 ਸਟੇਟਾਂ ਹਨ । ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸਟੇਟ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਾਈਮ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕੇਰਲਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਂਗਰਸ ਰੂਲਡ ਸਟੇਟ । ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਪਡੂਚਰੀ ਤੇ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹੈ । ਕਰਾਈਮ, ਕ੍ਰਿਮੀਨੈਲਿਟੀ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ । ਉਥੇ ਵੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ । ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ ਦਿੱਲੀ । ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਹਨ ਜੀ । ਸੱਤਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਠਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ ਅਤੇ 28 ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2011-12 ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ out of 28 states, Punjab's number is 25th. ਸਭ ਤੋਂ ਸੇਫ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਹੈ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਡਾਟਾ ਹੈ । ਇਹ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਮ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]
ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਡਾਟਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ-ਵਾਈਜ਼ ਵੀ ਡਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨੈਲਿਟੀ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ । ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕੋਚੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ 46 ਨੰਬਰ ਤੇ 53 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 53 ਸ਼ਹਿਰ ਚੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ 46 ਨੰਬਰ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਉਪਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ 47th position out of 53 cities. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਫੈਕਟਸ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ Crime against women. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੀਡੀਆ ਸਾਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਡਿਬੇਟ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਫੈਕਟਸ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਸੇਫ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । Facts and figures speak themselves, Speaker Sahib. Then comes Crime against women, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਏ ਕਰਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 28 ਸਟੇਟਾਂ ਹਨ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸਟੇਟ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਾਈਮਜ਼ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਟੇਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ । ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਔਰਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਰਾਈਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨੰਬਰ 19th out of 28. ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਨ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਰਾਜ ਹਨ । ਜਿਵੇਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ । ਜਿਵੇਂ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਹੈ । ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਹੈ । ਮੇਘਾਲਿਆ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਰਾਈਮ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਪਰ ਬਾਕੀ ਸਟੇਟਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਜਰ ਸਟੇਟਸ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਾਈਮ ਵੱਧ ਹਨ । We come at No. 19. We are the first State among the major States in the Country for crime against women. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਰਾਈਮ ਅਗੇਂਸਟ ਵੂਮੈਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ । ਹੁਣ citywise crime against women ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆ ਜਾਓ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੂਮੈਨ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ-ਵਾਈਜ਼ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ । ਸਭ ਤੋਂ ਅਨਸੇਫ਼ ਸਿਟੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਡਿਕਲੇਅਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਮੁੰਬਈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਛੇਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਜੈਪੁਰ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ ਸੱਤਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 46 ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਲੁਧਿਆਣਾ 38 ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ out of 50 cities ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਹ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੱਢਿਆ ਹੈ । ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੇਪ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੀ, ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਕੈਟੇਗ੍ਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ । ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਬੜੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । Crime against Scheduled Castes ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਓਗੇ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ 90 ਕੇਸ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ Crime against Scheduled Castes ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਡਾਟਾ ਹੈ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ 5100 ਕੇਸ । ਇੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ । ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 7702 ਕੇਸ, ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ 400, ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਹੈ । ਐਸ.ਸੀ. ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ Crime against Scheduled Castes ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੂਜਾ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਡਕੈਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਡਾਟਾ ਵੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੀ । ਪਰ ਸਟੇਟ ਆਫ ਰਿਕਵਰੀ ਇੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਲੀਮੈਂਟਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਅੱਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਮੈਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਡਾਟਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । 2011 ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੇ ਸਿਰਫ 4% ਮਾਲ ਰਿਕਵਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ 4% ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ। ਦੇਖੋ ਦਿੱਲੀ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਜਿਸ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ । ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਪਰ ਜਿੰਨੀ ਚੋਰੀ-ਡਕੈਤੀ ਹੋਈ ਉਸਦੀ ਕੇਵਲ 4% ਰਿਕਵਰੀ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਕੇਵਲ 2%

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਰਿਕਵਰੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਸਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ । ਉਥੇ ਵੀ ਕੇਵਲ 21% ਰਿਕਵਰੀ ਹੈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ, ਉਥੇ 12% ਰਿਕਵਰੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਲੀਮੈਂਟਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲੋਂ ਹਾਈਐਸਟ ਰਿਕਵਰੀ ਰੇਟ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ 74.1% ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੱਜਣਾ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ । ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ਇਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਊਸ ਐਡਜਰਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕੇ । ਅੱਜ ਲਾਈਵ ਟੈਲੀਕਾਸਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ । ਸਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਫੈਕਟਸ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਕਟਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 74.1% ਰਿਕਵਰੀ ਹੈ, which is the highest in the country. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਲ 2006 ਦੀ ਫਿਗਰ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ । ਉਸ ਵੇਲੇ ਰਿਕਵਰੀ 49.4% ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ 74.1% ਹੈ । ਤੁਸੀਂ ਫਰਕ ਵੇਖੋ । ਇਹ ਗੱਲ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਨਫਾਰਚੂਨੇਟ ਕੁਝ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੜੇ ਇਫੈਕਟਿਵਲੀ ਸਟੈੱਪ ਲਏ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੇਟੈਸਟ 8 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਨੰਬਰ ਵੰਨ ਵੀਕਲੀ-ਇਕਨਾਮਿਕ ਐਂਡ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਵੀਕਲੀ ਆਈ ਹੈ । ਜਿਹੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਵੀਕਲੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ । ਅਜੇ ਵੀਹ ਕੁ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਲੇਟੈਸਟ ਇਸ਼ੂ ਆਇਆ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਆਲਟੀ ਆਫ ਗਵਰਨੈਂਸ ਤੇ ਪੂਰੇ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੰਡੀਕੇਟਰ ਲਏ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ Infrastructure service delivery, water supply & sanitation, per capita power consumption, social service delivery, health, education, physical performance, road length per kilometer, development extent, law and order, rate of crime, percentage of total expenditure, police percentage per lac population, complaint registered against police personnel, quality of legislature, delivery of justice ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੀ ਸਾਰੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਸਟੱਡੀ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਇਸ ਇਕਨਾਮਿਕ ਅਤੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਵੀਕਲੀ ਨੇ ਵਰਡਿਕਟ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ ਕਿ best performing state and quality of governance ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਵੰਨ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਇਸ਼ੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕੋਈ ਓਵਰਨਾਈਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ । ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸਪੈਸੀਫਿਕ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਹੋਈ ਹੈ । ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੰਪੈਰੇਟਿਵ ਸਟੱਡੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ । ਇਸ ਸਭ ਕਰਕੇ ਹੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੰਪਰੂਵ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੇਫੈਸਟ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਟਰੈਂਥ ਹੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਜਿੰਨੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਸਟਰੈਂਥ ਸੀ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ 20-25 ਹਜ਼ਾਰ ਪੋਸਟਾਂ ਘੱਟ ਸਨ । ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਜਿਹਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਗੰਨਮੈਨ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ । ਉਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਆਰਮੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ । ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਸਿਸਟਮ ਚੇਂਜ ਕੀਤਾ । 2002 ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 1500 ਪੁਲਿਸ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੈਟੇਗਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਕਰੂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ । ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 17780 ਪੁਲਿਸਮੈਨ ਰਿਕਰੂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 3000 ਵਿਮੈਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਿਕਰੂਟ ਕੀਤੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਵਿਮੈਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਿਕਰੂਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ 3000 ਵਿਮੈਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਿਕਰੂਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਕਰਾਈਮ ਅਗੇਂਸਟ ਵਿਮੈਨ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕੇ ਹਾਂ । ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਸਿਸਟਮ ਲੈ ਕੇ ਆਏ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖ ਲਓ, 2007 ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕਰਾਈਮ ਕਿਵੇਂ ਘਟਿਆ ? ਘਟਿਆ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਾਡਰੇਨਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ । ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਟਰੈਂਥ ਵਧਾਈ । ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 2900 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੀ । ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਉਥੇ 4200 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵਹੀਕਲਜ਼, ਹਾਰਸ, ਆਰਮਜ਼, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੀ ਇਨਕਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ । ਅਸੀਂ ਐਂਟੀ ਰਾਇਟਸ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪਰਾਬਲਮ ਆ ਜਾਵੇ, ਉਥੇ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕੇ । ਵਿਮੈਨ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬਣਾਏ। ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬਣਾਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਇਹ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਏ ਹਨ । ਪਹਿਲੇ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਥਾਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਏ । ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ । ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮਾਡਰਨ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਏ । ਮੈਂ ਵੇਟ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕਹਿਣਗੇ ਜੇ ਹੁੰਦੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਫਲਾਪ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਸਟੈਟਿਕਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਬਣੇ ਨੂੰ ਕੋਈ 13 ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਕਿੰਨੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ 20 ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਦੀਆਂ ਅਸੀਂ ਰਾਈਟ ਟੂ ਸਰਵਿਸ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਕੰਪਲਸਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 13 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 13,05,232 ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਰਾਈਟ ਟੂ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 13,05,232 ਵਿੱਚੋਂ 12,80,865 ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਵਿਦ ਇਨ ਟਾਈਮ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਟਾਈਮ ਹੈ, ਆਰਮਡ ਲਾਇਸੰਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਟਾਈਮ ਹੈ । ਸਿਰਫ 24000 ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ ਔਰ ਉਹ ਵੀ ਉਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੇਟੈਸਟ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੋਲ ਫਰੀ ਨੰਬਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਵੈਬਸਾਈਟ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ, ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਦੇ ਥੱਲੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਥੱਲੇ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟ ਟੋਲ ਫਰੀ ਨੰਬਰ ਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਲੇਂਟਸ ਆਉਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਮੀਜੀਏਟ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਗਲੇ ਸਾਡੇ ਫਿਊਚਰ ਪਲਾਨ ਕੀ ਹਨ ? ਇੱਕ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਇਕ ਰਿਸਪਾਂਸ ਨੰਬਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ । ਜੇ ਕੋਈ ਕਰਾਈਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਿਦ ਇਨ 20 ਮਿੰਟ ਪੁਲਿਸ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਰੂਰਲ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਇਮੀਜੀਏਟਲੀ ਨੈਕਸਟ ਮੰਥ ਤੋਂ ਰੂਰਲ ਰੈਪਿਡ ਸਿਸਟਮ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ । ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਫਿਊਚਰ ਪਲਾਨ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ 700 ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਵਿਦ ਇਨ 20 ਮਿੰਟ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਾਬਲਮ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਪਸੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰੈਪਿਡ ਰੂਰਲ

ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਗੇ । ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਾਈਮ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਂਸਿਜ਼ ਹਨ, ਅਗਲੇ ਸਾਲ-ਡੇਢ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਲੋਜ਼ ਸਰਕਟ ਟੀ.ਵੀ. ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਤੀਜਾ ਵੱਡਾ ਸਟੈਪ ਲੈਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਅਨਾਊਂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮੋਰ ਐਫੀਸ਼ੀਏਂਟ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੈਪਰੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਜਿੱਥੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹੀ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਕਰਾਈਮ ਡਿਟੈਕਟ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਇਹ ਇੱਕ ਮੇਜਰ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ ਸੀ । ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਸਟੇਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਨੀਸ਼ੀ-ਏਟਿਵ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਤੇ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਸੈਪਰੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ 363 ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਾਂਝ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਉਥੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ । ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਉਹ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਆਪਣੀ ਕੰਪਲੇਂਟ ਦੇ ਸਕੇਗਾ, ਆਨ-ਲਾਈਨ ਹੀ ਰਿਜ਼ਲਟ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਹੀ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡਿਟੇਲ ਲੈ ਸਕੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਯੂਨਿਟ, ਹੋਰ ਟੈਕਨੀਕਲੀ ਐਡਵਾਂਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪਲਾਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਾਡਰਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪਲਾਨ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਅਸੀਂ ਮਾਡਰਨ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਕਰਾਈਮ ਵੀ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ today we need technology to detect crime. We need technology to prevent crime. ਸੋ, ਅਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ and you will be very happy, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ we will have the best police force, effective police force with human touch. (ਥੰਪਿੰਗ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਲਵੋ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹਿਊਮਨ ਫੇਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਏ.ਜੀ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਹੀਨੀਅਸ ਕਰਾਈਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਦਿੱਲੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ 5-6 ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਕੋਰਟਸ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਔਰ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਸੈੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰੇਪ ਕਰਦਾ ਹੈ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀਨੀਅਸ ਕਰਾਈਮ ਹੈ that person should be sent behind bars within short period of time. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ results show for themselves. ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਡਾਟਾ ਹੈ ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਡਾਟਾ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਇਸ਼ੂ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਸੀ । ਉਹ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ । ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਕਾਂਗਰਸ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ । ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿ ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਬਾਹਰ ਗਏ ਹਨ । ਜੋ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕਰੀਏਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਸਟੀਗੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਹੈ । ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਬਿਆਨ ਸੁਣ ਲਵੋ, ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਡਾਂਗਾਂ ਚੱਕ ਲਵੋ, ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੋੜਾਂਗੇ, ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਕਰਾਂਗੇ । ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇ । ਇਕੱਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਇਹ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਹੈ । ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਰੈਂਸਿਜ਼ ਹੋਣ ਪਰ ਉਹ ਡਿਫਰੈਂਸਿਜ਼ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਾਹਰ ਪਬਲੀਕਲੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਸਾਡਾ ਘਰ ਨੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਬਰਬਾਦ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਭਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਾਲਿਟਿਕਸ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਟੱਡੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਹਰਿਆਣੇ ਵਰਗੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਨੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰਿਆਣਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਇਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜੈਕਟ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਿਵੇਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ, ਕਿਵੇਂ ਇਨਕਮ ਇਨਕਰੀਜ਼ ਹੋਈ, ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਕਰਾਈਸਸ ਕਰੀਏਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਹਾਂ । ਉਵੇਂ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਮਾੜਾ ਹੈ, ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਫੈਕਟਸ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ (ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਕਿੰਨੇ ਝੂਠੇ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਿਟਿਕਸ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪਾਲਿਟਿਕਸ ਝੂਠ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਸ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਸਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ 50 ਸਾਲ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਹੀਂ ਆਏਗੀ । ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।(Thumping).

------

## EXTENSION OF TIME OF THE SITTING OF THE HOUSE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਿਆਂ ਲਈ ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

------

## NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDING TO THE STATE GOVERNMENT TO RAISE THE MATTER WITH THE CENTRAL GOVERNMENT TO TAKE CONCRETE STEPS TO ENSURE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY RESULTING IN PROMOTION OF FRIENDSHIP, PEACE AND AMITY WITH PAKISTAN BESIDES ALLOWING UNINTERRUPTED PILGRIMAGE AND ENHANCING BILATERAL TRADE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ।

**ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ –

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ]

"ਇਹ ਸਦਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਵੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਬਿਹਤਰੀ, ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵਧਾਉਣ, ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਸਤੇ ਅਟਾਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਦਵੱਲੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਤੇ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਵਪਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ।"

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਕਿ –

"ਇਹ ਸਦਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਵੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਬਿਹਤਰੀ, ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵਧਾਉਣ, ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰਸਤੇ ਅਟਾਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਦਵੱਲੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਤੇ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਵਪਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ।"

ਹਾਂ ਜੀ, ਬਹਿਸ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ।

**ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਮਲੋਟ, ਐਸ.ਸੀ.) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ....

## CHANGE IN THE EXTENSION OF TIME OF THE SITTING OF THE HOUSE

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 3.00 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕੋ ਹੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਉਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਘੱਟ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਇੱਧਰ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ । ਇਸ ਲਈ 3.00 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਚਲੋ, ਠੀਕ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ

ਅੱਜ 3.30 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 3.00 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 3.30 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 3.00 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਾਂ ਜੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ।

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDING TO THE STATE GOVERNMENT TO RAISE THE MATTER WITH THE CENTRAL GOVERNMENT TO TAKE CONCRETE STEPS TO ENSURE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY RESULTING IN PROMOTION OF FRIENDSHIP, PEACE AND AMITY WITH PAKISTAN BESIDES ALLOWING UNINTERRUPTED PILGRIMAGE AND ENHANCING BILATERAL TRADE. *(RESUMPTION).*

**ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੋ ਬੜੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੜਕਾਂ ਸਨ, ਇਕ ਤਾਂ ਗਰੈਂਡ ਟਰੰਕ ਰੋਡ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਲਕ ਰੋਡ। ਇਹ ਦੋ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੜਕਾਂ ਸਨ। ਤੀਜੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ, ਮੋਰੀਆ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਸੜਕ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਸੜਕ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਕਾਬਲ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੱਕ ਲੈ ਗਏ । ਫਿਰ ਇਕੱਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿਵੇਂ ਪਿਸ਼ਾਵਰ, ਅਟਕ, ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਅੰਬਾਲਾ, ਦਿੱਲੀ, ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਵਾਰਾਨਸੀ, ਕਲਕੱਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਜੋੜ ਰਹੀ ਸੀ ਉਥੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ]

ਯਾਤਰੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਰ੍ਹਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਥੇ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਾਈਲ ਸਟੋਨ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਬਾਲਾ ਰੋਡ ਤੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਮਾਈਲ ਸਟੋਨ ਅੱਜ ਵੀ ਉਥੇ ਉਵੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ । ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਥਰ ਹੋਏ ਹਨ Rudyard Kipling ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇਕ ਲਾਈਨ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ "such a river of life has never existed in the world" ਇੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਸੜਕ, ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਜਿਹੜੀ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੀ ਸਿਲਕ ਰੋਡ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਿਲਕ ਟਰੇਡ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ, ਇਹ ਚੀਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ, ਪੂਰਬੀ ਦੱਖਣੀ, ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਮੈਡੀਟਰੇਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੜਕ ਜੋੜਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸੜਕ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ 2500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਕਿੰਨੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ, ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ, ਵਧਾਇਆ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ । ਅੱਜ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੀ ਜੇ ਆਪਾਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਇਹ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੈਂਡ ਲਾਕਡ ਸਟੇਟ ਹੈ । ਆਪਣਾ ਜਿਹੜਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਆਸ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ ਨੂੰ, ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਰਡਰ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਕੱਲਾ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਰਡਰ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇਰਾਨ, ਇਰਾਕ, ਰਸ਼ੀਆ, ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਤੱਕ, ਇਹ ਸੜਕਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ 137 ਚੀਜ਼ਾਂ ਐਕਸਪੋਰਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2010-11 ਵਿੱਚ 1375 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਪਾਰ ਅਟਾਰੀ-ਵਾਹਘਾ ਬਾਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ।

ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ., ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦਾ ਇਸ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤ ਇੰਟ੍ਰਸਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਸੁਧਰਨ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਿੱਘੇ ਹੋਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਟਿਡ ਚੈੱਕ ਪੋਸਟ (ICP) ਬਣੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 150 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ 118 ਕਿੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ । ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ । ਅੱਜ ਸੁਖਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ 137 ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 6,000 ਵਸਤਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 1375 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧਾ ਸਕੀਏ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਕੰਸਲਟੇਟ ਬਣਾ ਕੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕੀਏ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਸੁਧਰਨ । ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿਹੜਾ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ । ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਟੀਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਆਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀਸੀਪੇਟ ਕੀਤਾ, ਫਾਈਨਲ ਹੋਇਆ । ਇਸ ਨਾਲ ਕੁੜੱਤਣ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਜੋਸ਼ ਹੈ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਕੁੜੱਤਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਿਆ ਹੈ । ਇਥੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮਨਿਸਟਰਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਸੁਖਬੀਰ ਜੀ ਆਪ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ । ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਵਧਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਓਤਾ ਦੇ ਕੇ ਆਏ । ਉਸ ਨਿਓਤੇ ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਰਾਣਾ ਮਸੂਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਜੀ ਆਪ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਆਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਲਾ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪੁਰਾਣਾ ਪਿੰਡ ਅੱਲਾ ਦਿੱਤਾ ਮੋਠਾਂਵਾਲਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਉਥੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪ ਉਥੇ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੁਰਾਤਨ ਘਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਜ਼ਬਾਤ ਬਾਹਰ ਆਏ । ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਇੱਟਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ । ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਜਸਟਿਸ ਰਾਮਦੇਵ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ ਸੀ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ]

ਦੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਗਏ । ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਉਥੇ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਜਸਟਿਸ ਰਾਮਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ, ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ-ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਉੱਧਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਧਰ ਹਨ ਜਾਂ ਜਨਮ ਇੱਧਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਉੱਧਰ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਣ । ਉਹ ਦੇਖ ਸਕਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕੀ ਹੈ । ਸੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਾਤੀ ਜਜ਼ਬਾਤ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਸਾਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਹਨ, ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੜੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕੀਏ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ । ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਗੀਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਉਹ ਗੀਤ ਹੈ :

ਸਾਥੋਂ ਬਾਬਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਤੇਰਾ ਨਨਕਾਣਾ ।

ਇਹ ਗੀਤ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਕਿ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ, ਸਬੰਧੀ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਹੈ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਿਵਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਣ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਮੀ ਵੀ ਭਰੀ ਸੀ ਪਰ ਇੱਧਰੋਂ ਅਜੇ ਆਪਣੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ

ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲਾਂਘਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੀ ਬੜੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ । 18 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾਲ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਿਤਾਏ ਹਨ । ਸੋ, ਇਹ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜੋ ਵਪਾਰਿਕ ਵੀ ਹਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਵੀ ਹਨ, ਜ਼ਾਤੀ ਵੀ ਹਨ। ਸੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕਿ ਵਪਾਰ ਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਆਪਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਤਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਅੱਜ ਮੌਕਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਬਤੌਰ ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਰੂਰ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਪਾਰ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਲਾਂਘੇ ਹਨ, ਇਹ ਦਿਵਾਉਣ । ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਦਨ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ ਜੀ।

**ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ)** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬੜੇ ਅਹਿਮ ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਵਪਾਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਣਾਅ ਹੀ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਅੱਛੇ ਹੋਣ । ਜਦੋਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਐਸੇ ਲੋਕਾਂ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਵਧੇ, ਉਹ ਇਧਰੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਅਤੇ ਉਧਰੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਵਧੇ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵੀ ਵਧੇ । ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ੀ ਮਿਸਾਲ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਹਨ । ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੰਨੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾਚਾਰੀ ਵਿਖਾਈ, ਜਿੰਨਾ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਨੋਂ ਇੱਕ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਵਪਾਰ ਵਧੇ, ਪਿਆਰ ਵਧੇ, ਸਾਂਝ ਵਧੇ । ਸਾਡਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਇਕ ਹੈ, ਬੋਲੀ ਇਕ ਹੈ । ਇੱਕੋ ਹੀ ਸੀ ਇਹ ਦੇਸ਼, ਪਰ ਦੋ ਭਰਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਮਾਰ ਵੀ ਪਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਹ ਜੰਗਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਆਤੰਕਵਾਦ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਥੋਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਘਟਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਇਆ, ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ । ਅੱਜ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਜੀ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਵਿਖਾਇਆ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖਾਇਆ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਓ ਭਗਤ ਇਸ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਕੱਢਿਆ, ਉਹ ਬੜਾ ਲਾਮਿਸਾਲ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ, ਖਾਣੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਵੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਵੀ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਅ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਮੈਚ ਇਹ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ । ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਵਪਾਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਪਿਆਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ । ਹੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਖਟਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ । ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ । ਜੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ । ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਪਾਰ ਚੱਲਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਮਾਰਗ ਜਿਹੜਾ ਦਿੱਲੀ-ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਸੀ ਔਰ ਮੈਂ

ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵਾਹਗਾ ਅਟਾਰੀ ਬਾਰਡਰ ਆਈ.ਸੀ.ਪੀ. (ਇੰਟੈਗਰੇ-ਟਿਡ ਚੈੱਕ ਪੋਸਟ) ਬਣੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਾਰਾ ਇੰਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਬਣ ਗਿਆ ਪਰ ਵਪਾਰ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ 137 ਆਈਟਮਾਂ ਦਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਇਥੋਂ ਬੰਬਈ, ਦੁਬਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਰਾਨ ਜਾਂ ਕਰਾਚੀ ਜਾ ਕੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆਵੇ, ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਇਕ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਵਾਹਗੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਨਾਲ ਰੇਟ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਬੜੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰੀ ਜਾਈਏ, ਉਹ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਾਸਤੇ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲਵੇ । ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 6000 ਆਈਟਮਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੇਗੀ । ਜੇ ਆਪਣੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਇਹ 6000 ਆਈਟਮਾਂ ਇਸ ਵਾਹਗੇ ਬਾਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਵੇਗੀ, ਇੰਨਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਮੋਢੀ ਵਪਾਰਕ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ । ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ । ਉਹੀ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲਾ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੂਬਾ ਬਣੇ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮਨਿਸਟਰ ਹਨ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ । ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਇਥੇ ਬੱਸ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸੀ । ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਉਸ ਬੱਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ । ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚੇ ਮਨੋਂ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਾਰਗਿਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਗਿਲ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤੇ ਅੱਜ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਸੀ ਔਰ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੈਸੇਜ ਵੀ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਥੋਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਤੇ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਵੀ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਗੱਲ, ਮੀਆਂ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹੀ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਨੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਆਂਢੀ ਚੇਂਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜਾ ਗੁਆਂਢੀ ਬਣ ਗਿਆ ਉਸ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਸੀ ਭਰਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਵੱਸੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਸੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਮੀਆਂ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਜੀ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ, ਉਹ ਬੜੀ ਸੱਚੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਿਹੜੀ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਜਿਹੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਲਾ-ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਹ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਬਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸੀਅਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਬੱਡੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਖੇਡ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਪੈਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਖੇਡ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਤੀ ਤੇ ਕਬੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਛਿੰਝ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਚ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਖੇਡ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੈਵਲ ਤੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ 20 ਦੇਸ਼ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਹੈ, ਇਹ ਓਲੰਪਿਕਸ ਵਿੱਚ ਤੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੇ ਵਪਾਰਕ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਰੂਟ ਵਾਹਗੇ ਤੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ

ਤੱਕ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਵਪਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਵਪਾਰ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਘਟਿਆ ਹੈ । ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਿਹੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ । ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਵੀ, ਮਿਲੇ ਵੀ, ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਹੈ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੈ ਜਾਂ ਗੇਮ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਹ ਸੋਚ ਨਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਵਧਦਾ ਤਾਂ ਆਟੋਮੈਟੀਕਲੀ ਜਿਹੜਾ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਉਹ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਨੀਅਤ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਬਾਕੀ ਸਾਡੇ ਜਿਹੜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹਨ, ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ, ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਣ । ਲਾਹੌਰ ਅਸੀਂ ਗਏ ਸੀ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਨੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ, ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਹਾਂ । ਸਾਡੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼, ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ । ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਇਹ ਲਾਹੌਰ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀ ਸੀ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਥੇ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਆਉਣ ਜਾਣ ਸੀ । ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹਨ, ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਵੀ ਬੜੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਉਥੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰੂਟ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨੇ। ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਉਥੇ ਹਨ । ਸਾਡਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਉਥੇ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਉਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਹਨ । ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵੱਜ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀਏ, ਬਾਰਡਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਵਪਾਰ ਵੀ ਵਧੇ, ਪਿਆਰ ਵੀ ਵਧੇ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਬਣੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਚ ਨਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੋਈ ਜੰਗ ਲੜਨੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਯੁੱਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਆਤੰਕਵਾਦ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਹਰਕਤ ਕਰਨੀ ਹੈ । ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਇੱਛਾ ਹੈ । ਜੋ ਹੁਣੇ ਹੀ ਟਰੇਡ ਫੇਅਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਥੇ ਜਿੰਨੇ ਵਪਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸੀ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ 10 ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰੀ ਆਏ ਹਨ । ਹੁਣ ਤਾਂ 6000 ਆਈਟਮਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਅੱਜ 1375 ਕਰੋੜ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਓਪਨ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸੇ ਰੂਟ ਨਾਲ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ, ਸਾਡੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਸਤੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਾਸਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਇੰਡਸਟਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਇਨ ਕਰ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਜਿਹੜਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਬਾਰਡਰ ਹੈ, ਇਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਵਪਾਰ ਵੀ ਵਧੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੁੱਧ ਵਰਗੀ, ਆਤੰਕਵਾਦ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਸੋਚ ਨਾ ਸਕੇ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ** : ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਜੀ ।

**ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ (ਭੁਲੱਥ)** : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਥੇ ਮੈਂ ਸਮਝਾਂਗੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਹੋਰ ਰੂਹਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਬੜੇ ਡੂੰਘੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰਧਾਮ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ । ਜੇ ਮੈਂ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸਾਂ ਤਾਂ 173 ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ, ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਗਿਣਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਡੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ । ਇਸ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ 19 ਗੁਰਧਾਮ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ । ਕੇਵਲ 5 ਗੁਰਧਾਮ ਉਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਔਰ ਜੋ 1952 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਦੋਨੋਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਧਾਮ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ । ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਵੀ, ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਵੇਲੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਉਹ ਗੁਰਧਾਮ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ-ਦੀਦਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ । ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ; ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਂਪਿਆ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਅਰਦਾਸ ਰੋਜ਼ ਸਿੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਰੋਕ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ

ਬਿਰਥੀ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਜਨ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ । ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਇਸ ਸਾਂਝ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ । ਉਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰ ਜੱਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਕਰਾਂਗੇ (1) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ (2) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਉੱਤੇ (3) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਉਤੇ ਅਤੇ (4) ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਚਾਰ ਜੱਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਉੱਤੇ ਇਧਰੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਜਾਇਆ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਉਦੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਹਰ ਸਿੱਖ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਜਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕੇ । ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਹਰ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਟਾਸਰਾਜ ਇਕ ਮੰਦਿਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਬੜਾ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦਿਰ ਹੈ । ਇਥੋਂ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾ ਵੀ ਉਥੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਜੱਥਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਔਰ ਕਟਾਸਰਾਜ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਨ । ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਆਪਣਾ ਉਥੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਰਾ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਇਥੇ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਖੇ ਰੋਜ਼ਾ ਸ਼ਰੀਫ ਮਸਜਿਦ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਣ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਣ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਣ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਥੇ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ 8 ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬੰਦ ਪਏ ਹਨ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਉਥੇ ਵੀ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬੰਦ ਪਏ ਹਨ । ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹਾਂਵਾਂਗੀ ਕਿ ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਸਾਂਝ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਰਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਹੱਬ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਸੈਂਟਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਇਕ ਯਕੀਨ ਬੱਝਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਵਪਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੀ ਇਹ ਸੋਚ ਹੈ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਆਪਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਥੇ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਸਨ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਹ ਗੁਰੂ ਹਨ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਹ ਪੀਰ ਹਨ । ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਹਰ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਬੰਨ੍ਹ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਥੋਂ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਿੱਸਦੀ ਹੈ । ਉਥੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਏ । ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਐਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅੱਜ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਉਹ ਰੀਝ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ । ਸੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸਿੰਧੀ ਸਿੱਖ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੀ ਰੀਝ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਿਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਰੀਝ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਸੋ, ਹਰ ਸਿੱਖ, ਹਰ ਹਿੰਦੂ, ਹਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਕੀਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਉਹ ਸਮੁੱਚੀ ਮਖਲੂਕਾਤ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕੇ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 2006 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਸ ਸਰਵਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਥੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਉਧਰੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰ ਇੱਧਰ ਆਉਣਗੇ ਪਰ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੀ ਪਾਲਿਸੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵੀਜ਼ਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਸ ਆਲਮੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਸੈਂਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਵਾਂਗੇ । ਉਸ ਬੱਸ

[ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ]

ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਯਾਤਰੂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਸਿਸਟਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਬੱਸ ਸਰਵਿਸ ਵੀ ਚੰਗੀ ਚਾਲੂ ਹੋ ਸਕੇ । ਜਿਥੇ ਸਾਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਮੁਸਲਮਾਨ ਉਥੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਕੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਥੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਵੇਗੀ, ਸਾਡਾ ਵਪਾਰ ਵਧੇਗਾ, ਸਾਡੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਵਧੇਗੀ । ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਘਟੇਗੀ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਧੇਗੀ। ਇਹ ਸਭ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਥੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਭਾਵੇਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਥੋਂ ਲੀਡਰ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਰੀਝ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਨੇ ਇਥੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਹੋ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ । ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੀ ਕਿ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਥੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਵੀ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਵੀ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਥੇ ਹੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰਬਾਬ ਵਜਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ । ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਾਂਝ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਾਡੀਆਂ ਉਹ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਉਥੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਈ ਯਾਦਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੀ ਉਥੇ ਯਾਦਾਂ ਹਨ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਉਥੇ ਯਾਦਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ । ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਲਾਂਘੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰੀਡੋਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਇਸ ਮਤੇ

ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਲਾਂਘੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ । ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਬਾਕੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਮੁਆਫੀ ਚਾਹਾਂਗਾ । ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਨੂੰ 4 ਕੁ ਮਿੰਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ । ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਵੰਡ ਲਵੋ ।

**ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ (ਧਰਮਕੋਟ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਤੇ ਉਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲਾ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ । ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਨੇੜਤਾ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ । ਸਾਡੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਜਿੰਨੀ ਨੇੜਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਉਤਨੀ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ । ਦੂਜਾ, ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਸਾਡੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ੇ। ਸਾਡੀ ਇਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਖਾਹਿਸ਼ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਸਾਡੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸਾਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਂਝ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਿੱਖ/ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਉਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ । ਉਹ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਇੱਧਰ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁਸਲਮਾਨ ਉੱਧਰ ਚਲੇ ਗਏ । ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਸ 1983 ਵਿਚ 3000 ਯਾਤਰੂਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਸ ਜਥੇ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਤੁੜ

[ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ]

ਐਮ.ਪੀ., ਸਰਦਾਰ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਰੁਮਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ 15 ਕੁ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਿਕਿਓਰਟੀ ਇੰਨੀ ਟਾਈਟ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਆਓ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੈਲਕਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੰਮਪਲ ਜਲੰਧਰ ਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਲੰਧਰ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਜਲੰਧਰ ਜਾਵਾਂ, ਆਪਣਾ ਘਰ ਦੇਖਾਂ। ਮੇਰੇ ਜਥੇ ਦੇ 3000 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 500 ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਂ ਲਿਖਾਏ ਹਨ। ਉਹ ਜੰਮਪਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਘਰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰ ਆ ਗਏ। ਬੱਸਾਂ ਆ ਗਈਆਂ। ਪਾਸਪੋਰਟ ਲਏ। ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲਿਆਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਜੁੜੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੱਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਬੱਸ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਆਸ ਸੀ। ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਪਰ ਕਾਰਗਿਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਾਪਰ ਗਏ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਜਦੋਂ ਆਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆਏ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਚੀਜ਼ ਕਾਂਡਲਾ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਰਸਤੇ ਹਨ : ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਜਾਂ ਹਵਾਈ ਰਸਤਾ ਜਾਂ ਰੇਲ ਰਸਤਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰੋਡਵੇਜ਼। ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤਾ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਸਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਹੈ । ਬਾਸਮਤੀ 1121 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 90% ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਾਂਡਲਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਵਾਇਆ ਬੰਦਰਗਾਹ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਈਰਾਨ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪਰ ਇਹ ਰਸਤਾ ਬੜਾ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਬਿਜ਼ਨੈਸਮੈਨ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ । ਜੋ ਮਤਾ ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ । ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇ । ਇੰਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ।

## EXTENSION OF TIME OF THE SITTING OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਦਾ ਸਮਾਂ 10 ਮਿੰਟ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 10 ਮਿੰਟ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਾਂ ਜੀ, ਰਣੀਕੇ ਜੀ ।

## RESOLUTION REGARDING RECOMMENDING TO THE STATE GOVERNMENT TO RAISE THE MATTER WITH THE CENTRAL GOVERNMENT TO TAKE CONCRETE STEPS TO ENSURE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY RESULTING IN PROMOTION OF FRIENDSHIP, PEACE AND EMITY WITH PAKISTAN BESIDES ALLOWING UNINTERRUPTED PILGRIMAGE AND ENHANCING BILATERAL TRADE (*RESUMPTION*)

**ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਤਾ ਹੈ । ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚੀ ਗਈ । ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ । ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰਡਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ । ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਾਰੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ । ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ । ਜਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕਿਸਾਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਇੱਧਰ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿਲੀਆਂ । ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਤੇ 60-65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ 1997 ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ । ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਪਰਾਬਲਮਜ਼ ਦੇਖੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਦੇਖਿਆ । ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ, ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਡਵਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਏ । ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਅਜਨਾਲੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪੱਟੀ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਰੀ ਲਕੀਰ ਤੇ, ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ । ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੁੱਛੀਆਂ । ਮੈਂ ਲੰਬਾ ਨਾ ਜਾਵਾਂ । ਸਮਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੈ । ਗੱਲ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਾਬਲਮਜ਼ ਦੱਸੀਆਂ । ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਿਰ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਸਬੰਧਿਤ ਮਸਲੇ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਆਏ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਉਥੇ ਬਾਰਡਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ, ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚੈੱਕ ਪੋਸਟ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਥੇ 5000-6000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਡੇਲੀ ਟਰੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਔਰ ਉਥੇ 6-6, 7-7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਤੇ ਟਰੱਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਥੇ ਰੇਲ ਲਿੰਕ ਇਸ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ 6000 ਆਈਟਮ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਉਧਰ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਥੇ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਬਣ

ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਥੇ ਜਗ੍ਹਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵੀ 200-300 ਏਕੜ ਹੋਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਥੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਟਰੱਕ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਾ ਖੜ੍ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟ ਦੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣੀ ਜੇਕਰ ਲਕੀਰ ਨਾ ਵਜਦੀ। ਅੱਜ ਡਿਫੈਂਸ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬਜਟ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਆਵਾਜਾਈ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋਰ ਜੁੜ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਫਰਕ ਪਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਥੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤਕਰੀਬਨ 1500 ਗਰੀਬ ਲੇਬਰ ਤੇ ਕੁੱਲੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ 1500 ਪਰਿਵਾਰ ਰੋਟੀ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਰੇੜ੍ਹੀ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ 7000-8000 ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਉਥੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਉਥੇ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਉਥੇ ਕਾਫੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵੀ ਸੁਖਾਲੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਕਤ ਵੀ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੀਜ਼ਾ ਸੈਂਟਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਵੀ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇ ਪਰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਉਤਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਉਤਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਹਲਾਤ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸੇ ਗੁੰਝਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਪੀਸਫੁੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਵੀਜ਼ਾ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾਰੀਆ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਉਧਰੋਂ ਇੱਧਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਧਰੋਂ ਉੱਧਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਵਿੱਚ ਐਡ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਖੁੱਲ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ 60-65 ਸਾਲ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ ਜਾਂ 10-12 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਉੱਧਰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਲੰਬੀਆਂ

[ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਫਾਰਮੈਲਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਜੇ ਉਹ ਵੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਧਰ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦਰਦ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਹੈ, ਉਹ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਣੇ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਵੇ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਵੇ, ਇੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੱਧ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਇੱਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪੁਲਾਂਘ ਪੁੱਟੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸੀ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਬਾਰਡਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਵੇ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਔਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਲਾਗੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 65 ਸਾਲ ਜਾਂ 60 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਸੋਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੀ। ਅੱਜ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਸੋਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਿਲਵਰਤਨ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਲਾਗੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ, ਸਾਡੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਇ ਰੋਡ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦਿਲ ਵਿਖਾਉਣ ਤੇ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਵਿਖਾਉਣ। ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਵਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟੀਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਆਪ ਉਧਰ ਜਾਣ। ਜੋ ਸਾਡੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਨਿਬੜਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਖੁਦ ਉਧਰ ਜਾਣ। ਮਤਾ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਭੇਜਣਾ ਹੀ ਭੇਜਣਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਮਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪ ਸਾਡੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਇੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਅੱਜ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ, ਕੜੀ ਬਾਇ ਕੜੀ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੁਰਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ

ਪਿਛੇ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਉਥੇ ਇਹ ਵਪਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਉਥੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਵਰਤਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਕੇ ਆਏ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕੜੀ ਬਾਇ ਕੜੀ ਸਾਰਾ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜਿਹੜਾ 60-65 ਸਾਲ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ, ਬਾਰਡਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੰਢਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਪੂਰਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ । ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਬਾਰਡਰ ਉਤੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ । ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਜੰਗਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿਹੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਉਜੜ ਕੇ ਕਿੰਨੀ ਕਿੰਨੀ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਆਏ, ਉਥੋਂ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਤੁਰੇ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਪਾਰ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਮਿਲਵਰਤਨ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਸਤਿਕਾਰ ਵਧਣਾ ਹੈ...

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ।

**ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ :** ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ । ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ।

**ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮਤਾ ਬੜਾ ਅੱਛਾ ਹੈ । ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਗੁੱਡ ਵਿੱਲ ਮਿਸ਼ਨ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਸਟੈਪਸ ਲਏ ਗਏ ਕਾਂਨਫੀਡੈਂਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਮਈਅਰ ਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਅੱਛੀ ਸਪਿਰਟ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਸਪਿਰਟ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਊ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ -

"ਇਹ ਸਦਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਵੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਬਿਹਤਰੀ, ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਵਧਾਉਣ, ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰਸਤੇ ਅਟਾਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਦੁਵੱਲੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਤੇ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਵਪਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ।"

*ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ।*

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDING TO THE STATE GOVERNMENT TO TAKE UP THE MATTER WITH THE CENTRAL GOVERNMENT TO FORMULATE CENTRAL SCHEMES FOR THE DEVELOPMENT OF BACKWARD CLASSES KEEPING IN VIEW THE LOCAL CONDITIONS OF THE STATE.

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਹੁਣ ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੂੰਦਾਂ ਜੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ।

**ਸਰਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਝੂੰਦਾਂ :** ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ-

"ਇਹ ਸਦਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਵੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ।"

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਸਦਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਮਿਤੀ 21 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਦੇ 10.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥੱਗਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

*3.10 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ

(*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਮਿਤੀ 21 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਦੇ 10.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

Published under the authority of the Punjab Vidhan Sabha and printed by the Controller Printing & Stationery, Punjab at Govt. Press, SAS Nagar (Mohali)

8564/02-2015/305PGP. S.A.S. Nagar